

"OLUCEM"

(ఓలూసెమ్)

వాటర్ ప్రూఫ్ సిమెంటు పెయింట్లు
మీ ఇంటిగోడలకు రంగు రంగుల
ఓలూసెమ్ వేయండి అందంగానూ
పుంతుండి. గోడలోనికి చెక్కును చేర
నివ్వదు. తయారుచేయువారు:

శోభన్ పెయింటింగ్

శోభన్ నగర్

నెల్లూరు-3. ఫోను: 566.

జనాభా రేషు

స్థావకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 45

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

సంచిక 2

నెల్లూరు శ్రీరీరామమూర్తి యా
Now Running 5th
House Full Week

సీతా బార్ గీతా (హిందీ)

21-1-78 ఆదివారం ఒకే ఒక
ఉదయం ఉత్సాహంతో రబుల్
ప్రోగ్రాం.

గజాపాయింట్,

వికాంటన్ ఫ్రం హౌస్ కాంగ్.

నెల్లూరు మృతపీరులు

2 తేది పొలిస్ కాల్యూట్

మరణించిన నలుగురు యువకులు

ఎస్. మధుసూదనరావు (25)

జిలానిబాషా (18)

పొన్నూరి శ్రీనివాసులు (16)

జి. వి. సుధాకరరావు (24)

ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ నాయకులు నిలుస్తారా, జారుకుంటారా? కాకినాడలో రజీనామాలా? రజీదోరణా?

రాష్ట్రపతి పాలనా? పోయారు; హాజరైనవారెవరూ తెలిసి
మంత్రివర్గ విస్తరణ? చేసిన తప్పుకాబట్టి వారికి సానుభూతికూడా
-ఇది గతవారం మామొద అనవసరమేమో!

దీవుడు శ్రీకళ. గతవారమే మేము వెలిబుక్కాము-
రెండూ జరిగాయి! రాష్ట్ర ప్రధానికి సరసింహారావు వదలిని కాపా
వరిపాలన అనే దట్టమైనవదం దడం ముఖ్యంకాదని; తన వ్యతిరేక ను
కురుదుమ్మలోనే కొత్తమంత్రుల కాపాడుకోవడం, రాష్ట్ర సమైక్యత ను
నియామకం జరిగింది అనాలో కాపాడుకోవడం ముఖ్యమనివెలిబుక్కాము.
దిశమైన సామాన్యత అది. రాష్ట్రంలోని పరిస్థితులు అంతగా విష
అది ముఖ్యమంత్రి వ్యతిరేకం, మిందాయి. ఇందిరాగాంధీగారు, ఇంకెవ
ఎగిరినందుకొ కొత్త మంత్రుల రైనాకూడా ఆ వైపున నిలవ నింపక
వరువును కడిగివేసింది 11 తప్పుడు. అధికారంలో వున్నవారి సంగ
తేది కొత్త మంత్రుల వ్యవహార తేమోలాని, బయటపున్నవారికి వ రి స్థితి
స్వీకారాలు జరిగితే; 17 తేది తయారకంగానే కనపడింది. సరసింహ
రాజీనామానివ్వవలసివచ్చింది; రాష్ట్రానికి మూడునెలల గడువిచ్చింది; సమయంకోసూడా చేతులు ముడుచుకొని యాక, అమెవైరికి తిరిగి. అంతకు
రాజీనామాలలోనే రాష్ట్రపతి కా వ ల సి నం త వ్యవధిరిచ్చింది; తన విజ్ఞాపకంబుంది? అందువల్లే కదలింది; మునుపే యాకన్ తేద్య ప్రకటన సైకెట
పాలన 18 తేది విడి పడింది! బొమ్మలు తగులబెట్టినవరకు, తన మీద అభిమానంతో కదలింది. ముఖ్యమంత్రి రీతి వ్యవస్థితులు పరిశీలింపబోయాయి.
పావం, ఎగిరినందుకొ అరు తిరుగు బాటు చేసినవరకుకూడా తడ వ్యతిరేకంతో, ని య మిం వ విడి ప జరికూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ తేద్య ప్రకటన
లోజాలి మా తీసుం త్రులై విచ్చింది; కాని ప్రమాదం ముందుకొచ్చిన కాంగ్రెస్ హైవరర్ కమిటీయే అమె నిర్ణ
—కొరవ 7 వ పేజీలో

ప్రజా విప్లవమా?
పార్టీ విధేయతా?

ఇందిరమ్మ విధానాలకు
మొదటి బలి!

శ్రీ పాపిరెడ్డి వంటివారి దృష్టిలో

ఉద్యమలక్ష్యం నెరవేరినట్టేనా?

ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ
పి. వి. నరసింహారావు
నిష్క్రమింపబడుకొంటే,
తమ లక్ష్యం నెరవేరి
నట్లు ఉద్యమకారులలో
కొందరు భావిస్తు
న్నారా?
రాష్ట్రపత సభ్యుడు;
వ్యత్యేక రాష్ట్రోద్యమ
కారులలో ఒక ముఖ్యు
లైన శ్రీ వెంకట పాపి
రెడ్డిగారి మాటలను
బింతి, లక్ష్యం నెరవేరి
నట్లు భావించేవారు కొందరున్నారనుకోక
తప్పకంటేదు.
సమయం పొందుకొకం 7 గంటలు;
తేది జనవరి 17; స్థలం బుచ్చి. ప్రాంతీయ
వార్తలతో అలిండియా లేడియో ముఖ్య
మంత్రి రాజీనామా వార్తను విగింపింకగా,
వ్యతిరేకం కా అదే ఆలాపనలో వున్న
సమయం.
బుచ్చి నిరాహారదీక్ష తాల్పక కర్తలు
అలాటి వ్యవస్థాసకుడుగా శ్రీ పాపిరెడ్డిగారి
అహ్మంబారు అయిన వ్యవస్థాసం అప్ప
కంగా నడిగింది. వేర్వేరు కారులు కర్ణాంత
పొయ్టుగా వుట్టింది అంతవరకు వ్య

మాన్ని ప్రజలు నడిపించారట; ముఖ్య గర్భయి చదా కి దీక్షే సమయం.
మంత్రి రాజీనామా చేశాడు కాబట్టి, ఇక రాష్ట్రపతిపాలన విడి పుతో రాబోయే
ఇక మిగిలి కాలాన్ని నాయకులు కర్వ వ్యవహారాలను పాపిరెడ్డిగారు ప్రస్తావిం
పొస్తారట ఇప్పుడు వుండేది గుంపులో
—కొరవ 6 వ పేజీలో

**నెషనల్ సీడ్సు
కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్**

నవాటుపేట - నెల్లూరు-2.

ఈ సీజనులో మేము "ప్రాధులరుగుడుపువ్వు" (Sun Flower)
చిత్తనములను, చిత్తనోత్పత్తిలై యిచ్చుచున్నామని తెలియజేయుటకు
చాలా సంతోషించుచున్నాము.

ఉత్సాహవంతులైన రైతులు, యితర వివరములకోరకై పై అధ్యను
వారిని సంప్రదించి, దరఖాస్తులు 25-1-78 తేదిలోపల యివ్వ
వలసినదిగా కోరుచున్నాము.

— ఇటు —

అఫీసర్-ఇ.కా-చార్జి.

PLEASE VISIT

RAYAVARAPU SANKARIAH & SONS,

CLOTH MERCHANTS,

TRUNK ROAD - NELLORE.

రాష్ట్రపతి పాలన

అంధానాడేలేదు అంధ ప్రాంతీయుడు
మూఢ్యమంత్రగా వుంటే తెలంగాణా తెలంగాణా
చాటు కేసింది; తెలంగాణీయుడు మూఢ్య
మంత్రీ అంటే అంధ మారణహోమా
నకి గురైంది. రాష్ట్ర సమైక్యతకోసం
అద్దరు మూఢ్యమంత్రులు తమ 'తెలంగాణ'ను
ఇవ్వనే సిపిద్దండి; వందలకొద్దీ యువ
కులు అమానుషంగా బలిపావేసిపిద్దండి.
అర్ధ సంతకరంపాటు తెలంగాణా

నెల్లూరు రోడ్లోని సవర్ణిస్తూ మేమినాదం
లేయడంలేదు; సమైక్యతకు దిమ్మలుండు
ఈ విధంగా వెలిబచ్చడంలేదు. ఎంత
చేదైనా, ఎంత మృదయకణాకరమైన
దైనా వస్తరాన్ని గురించక తప్పదు;
జరిగిన తప్పు వచ్చి జరగకుండాని
హెచ్చరించక తప్పదు. రెండు వుద్య
మాల అనుభవానుభవ్తి, ఈ వుద్య
మాలు చెందిన పరిణామాలనుబట్టి వాటి
తీరుతెన్నులనుబట్టి. సమైక్యత మంచి
కంటే చెడునే ఎక్కువ చేయగలదనే
అతివ్యాధిం దృఢతరమనేతన్నది
సవర్ణిక స్థానాన్నిబట్టి హైదరాబాదు
కుండి పారిశ్రామిక రోష్యకు లాభనక
మైంది. నాగార్జునపాగర్, పొంగంపాడు,
శ్రీశైలంవంటి నీటి కడ్యుత్ సౌకర్యాలు
అపారం. తిండికొరతలేదు. ఇత
సదీర్ఘమైన సమద్రశీరమండే రాష్ట్రం
మరొకటిలేదు. 21 జిల్లాలతో, నాలుగు
కోట్ల జనాభాతోవున్న నాల్గవ పెద్ద
రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్. సమైక్యత

ప్రత్యేక రాష్ట్రంకారలో, ప్రత్యేక పాఠ్య-
కారణోపదేశ్యే దినపుష్కరాలతో, అ
వరకే పాఠ్యమైన పుష్కరాలయి-
వాదిని కర్మచేసుకోవచ్చు, పాఠ్య-
రూపి ప్రయత్నించవచ్చు, అధికారపాఠ్య-
లోని వ్యక్తకరపేజీలు, ద్వేషాలు, అస-
యలు, అసంతృప్తులు ఈ పుష్కరాలలో
ప్రవేశించి, అవే ప్రాధాన్యంపొంది
కలోల్లాగ్నీపేరునుబి. అనాది

పాదీ విడుదుం అట్టాపోయినా; వ్యసన
తైరా నచ్చుచున్నది, అనుమానాల
క్రియాశీలం యువ ప్రయత్నించాడు
అంటే, అదీలేదు ఒక్క ప్రకటనలేదు
ఒక్క వివరణలేదు, ఒక్క హామీలేదు
ఈ మూడునెలల హైదరాబాదు - ఢిల్లీ
మధ్య, మూగగా మౌనగా కాలాన్ని
వ్యర్థం చేశాడు. పరిష్కారం అగమ్య
నింది, ప్రజలను పిప్పించలేనిది కావ్య
లోనేనని, అవని చేయవలసింది కా

రాష్ట్రపతిపాలన అమలులో
పున్న కాలంలో, రాష్ట్రపాలన
ఇంపుడు ఐ. సి. ఎన్ అవీనర్థ
చేతిలోవుంటుంది కేంద్ర ఉక్కు
కాట కొరకడవిగా పున్న శ్రీ
హెచ్. సి. నెరికా, ప్రస్తుతం
అంగ్లేప్రచేకే ప్రభుత్వ వ్యధాన
కొరకడవిగా పున్న శ్రీ వి. కె.
రావు - గవర్నరుకు సలహాదారు
లుగా వుంటారు. నెరికా అంగ్లేకు
కొత్త; ప్రధాని అభిమానాన్ని,
ఎక్కా సాన్ని పొందినవాడట;
సమర్థుడట.

అందుల్లో నరసింహరావుగారి రాశి చూ
కాని, రాష్ట్రపతిపాలన విడిచిపెట్టి కాని
విధానాన్ని, విప్లయాన్ని కల్పించడం
లేదు. తదివశ్యత వివిధంగా అయితే
అందుకు వెలుగును సైన్యాధిపతి
దన్నదాకృతీ అలాగే నీయమాలయింది.
వేర్కొను వ్యవస్థలలో, నరసింహరావు
పాత పరికరాలలో గుర్తించవలసిన,
పరిగణనకు తీసుకోవలసిన, అవేదన
చెందవలసిన మూలస్థానాలు కొన్ని
వున్నాయనే సత్యాన్ని ఈ సందర్భంలో
వివరించబడుతుంది.

గతవాం 'జమీన్ దార్' లో 2 తేదీ
నెల్లూరు సంచుకుల ప్రత్యక్షతనం
వదువుతుంటే ఆ స్థలంలోవుండి కచ్చారా
యస్తున్న అసహ్యకర్తలది అనం వారికి
అనిమాంబేవారిలో నేనొ. బ్రి. కానీ 2తేదీ
సంచుకుల వారితోపక్షకు గొడ్డుపెట్టు
అని నా అభిప్రాయం. అనం వెంకటరెడ్డి
గారికి వ్యక్తిగతాభిప్రాయ స్వేచ్ఛ, దుర్బ
వైఖరి వుండవచ్చు; కాని ప్రజాప్రతినిధిగా
అయినా స్వేచ్ఛలేదు. అయినను లింగిన
పదవి మోజోటి ప్రజలు ఎన్నుకొనడంవల్ల
వచ్చింది కాబట్టి అ మోజోటి ప్రజలు ఎదురు
నిల్చి కోరినవ్యయ వారి కోర్కెనకారం
నడచుకొనిన దార్యత అయిన ప్రైవుండ్.
ఏ గుర్తుమైనా ఎన్నికకావచ్చు, ఎవరి
పేరుమీదనైనా ఎన్నిక కావచ్చు కానీ
ప్రజలు ఓట్లవ్వండి అవ్యక్తిలేదా! ప్రజా
స్వామ్యంలో శతమ అభిప్రాయాలను
స్వేచ్ఛా ప్రకటి చుకునేవాళ్ళు. సరికట్ట
1 తేదీ వుంది బిజీ వెంకటరెడ్డి గారు ఒక్క
ప్రాయడమాత్రమే కదు; జయరాం తే

★ ★ ★
అనం వెంకటాద్రిగారు ఎన్ని కైవసమీ
ముఖ్య రూపాన్ని, ప్రత్యేకరూప వాదం
కాని సమస్యలకావు అది తర్వాత
ఉత్పన్నమైనది. అందువల్ల అయిన్న
ప్రత్యేకరూప వాదాన్ని అపరచమని
అదిగో హక్కు ఇదియొకవర్గ ప్రబంధ
మంది. రాజ్యాంగపు సత్వా ప్రధానాలను
పాటించే వ్యక్తి అయితే వెంకటాద్రి ప్ర
లంకా తన యింటిద్దకు చచ్చినప్పుడు
వారి అధిపాయలో ఏకీకరించని అయి

నెల్లూరు — ఆర్. ఎస్. పా

వి. ఆర్. కార్తీకీ మొదటిను
ప్రెస్ పాల్ శ్రీ ఆర్. సుబ్బారావు

నెల్లూరు — సి. పి. రావు
ఎ. జగదీష్

— పి.వి. ఎల్. ఎన్. సుధాకరరావు
నెలూరు

‘మామిడి’లో వి ఆర్. కా శే
సైన్యవ్యవస్థ గురించి అనేక రకంగా వి
రిచారు. ఈ పత్రాన్ని రూపొందించి
అధ్యక్షులు, విద్యార్థులు కృషి ప్రశం
సించారు. విద్యార్థి కాగితం వున్నది
కరంగా కట్టి కాస్త సమయ వ్యసనం
(మరియు) మీకు అందించబడు.

నెలూరు - సయ్యద్ నిరాజుద్దీన్

—మేనోబరు బ. శై.

విద్యార్థులతో ప్రారంభమైన మల్కీ
న మన్య యిచ్చుడు రాజీయనామకం
మొదలు తగల్గింది. ఇక విద్యార్థులతో
వసలేడు ఇచ్చలే మూడువల్ల నడుపు
పోయింది. పిల్లలయిలు గాటి తిరిగారు.
ఇకనూ విద్యార్థుల నమ్మ విరమించి

నడుస్తున్న ఉద్యమం- మారుతున్న స్వరూపం

'ఉద్యమం నైపుణ్యం మహాయుగం; కల్పాది అధ్యక్షత' - అన్నాదొరవ యిత సాగ్గా అట్లాగేవుంది నేటి పరిస్థితి. మహా ఉద్యమం గా, ఉత్సాహవంతంగా సాగుతున్న ప్రజోద్యమాన్ని చూచి దీన్ని నైపుణ్యం మహాయుగమే అనుకోవాలి; ఇంకా నూ, యుద్ధా వెనకకున్న రాజీను కత్తుకాలు, ప్యూర్ పూరిత కథ కాలను చూచి యిది కల్పాది అధ్యక్షత కంటే అనుకోవాల్సి అర్థంవడంలేదు. ఈ గలివటాల్లో కొందరు కొట్టుకరా నమ్ము; మరికొందరు విటికి ఎవరిద ప్రయ

ఉః(అంటే ఢిల్లీ ఆః అంటే ఢిల్లీ!
ముఖ్యమంత్రి పి. వి. నరసింహారావు గారికి ఉః అంటే ఢిల్లీ, ఆః అంటే ఢిల్లీగా వుంది. గత సంవత్సరం ఆ యి న చేసిన ఢిల్లీ యాత్రల అర్థులు తీసుకొంటే ఆ మొత్తం లో ఒక సో ను కిల పూర్తయి వుండేదా అనిపిస్తుంది. దీనివల్ల దిల్లీ యాత్రలకు అయిదేళ్ళ క్రితం కత్తు కథ నాన్ని దుర్వినియోగం చేసినట్లు, ఈ కాలాలు కాస్తా ఆమోతిగానే పెట్టేసే పోతుంది

సాగిస్తున్నారని దాదాపుగా కా లు అరిపింది. ఆ మాయ కు ల ప్రాణాలను అపహరించాడు. ఈ దమననీకి గురయిన అధాగ్యులు ఎందరు అర్థనాదాలు చేస్తున్నారో, ఎందరు కడుపుతో భరించలేక అల్లాడిపోతున్నారో, ఎందరు తల్లెల్లెరి విడ్డూరే, విడ్డూరే తల్లెల్లెరి అలమటింది పోతున్నారో హైదరాబాద్ లో వీరకన్యవన్ గదల్లో విశమిస్తున్న ముఖ్యమంత్రిగారి కెట్లా అర్థమవుతుంది?

ఇంతమంది అంధపురుగు అకార్యణం జరిగినకార్యక, ఇంకొకటమంది ముక్త కంఠంతో ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రాన్ని కోరు కుంటున్నప్పుడు-ఇక నైరా ప్రధాని ఇందిరా గాంధీ అంధుల ప్రగాఢవాచన వేరేదేవం నమంజనం. ఆమె త్వరలో గర్భయండేసి, రాష్ట్రగోళనకు అంగీకరిస్తే అంధ్ర ప్రజ ఆమెకు ధన్యవాదాలర్పిస్తుంది.

విల్లుపాడు — బి. రమణయ్య ఎం. కాం (పైకల్)

విశ్వా మననాయకులు?

ప్రత్యేకాంధ్రోద్యమ నాయకులు ప్రజలను వివరితంగా రెచ్చగొడుతున్నారు. దిసెంబరు 30, 31 తేదీల్లో నెల్లూర్లో జరిగిన సభలో కొందరు నాయకులు 'మనది పొట్టిత్రీరాములు వుట్టినగడ్డ. మనం దిల్లీకి పోవకపోతే ఆ మహనీయుణ్ణి అవమానించి సత్తే' అని; 'మనది అల్లూరు సీతారామ

వికత్వంలో భిన్నత్వంకాదు; భిన్నత్వంలో వికత్వంవద్దు!

—అచార్య రంగా క్రొత్తవాదన

'మేము రాష్ట్రగోళన కోరడంలేదు. యిప్పుడు లిక్విడేషన్ కోరుకున్నాము. వడపోతకోసం వేరేయేగా వుండిన మనం లిక్విడేషన్ లో వికత్వం సాధ్యం లేదు రాష్ట్రాన్ని అరికించి ఒకటిగా వుండమన్నారు. అది అమరుగానేవుంది పోయింది; ఇప్పుడు అమరువిడి, యదా స్థితికి పోవడానికే లేదు రాష్ట్రాలూ నిద్రా బ్రాలు ఆ అమరుకు విడదీయమని మాత్రమే మేము కోరుకున్నాము. 'రాష్ట్ర విభజన' అన్నది పరైన మాటకాదు. అంధ్ర, తెలంగాణాలు అవినుండి విక రాష్ట్రంగా వుండవుంటే మేము కోరుకున్నది రాష్ట్రవిభజనవేవుంది. తెలంగాణావాళ్ళు వద్దు పోయింటుంటే అవకాశం తీసుకొని అంధ్రలో ముడివేటారు. ఆ ముడిరి విడదీసి ఎవ్వరిగా ఎవరిదికలుకు వాళ్ళు బ్రకకనివ్వమని మేము కోరు కున్నాము. కాబట్టి దీన్ని వేరొక్కటేదే అందం నమంజనంకాదు; విడదర్చి తది తర రాష్ట్రాల్లో పోల్చడమూ నబలుకాదు. ఆ రాష్ట్రాలు మొదట్నుండి వికంగావుంది

అచార్య రంగాగారి క్రొత్తవాదన, సున్నితమైన తేజాలను చూసిందే అర్థ వంతమైన వాదనయింది. 15 తేదీ రంగా గారు నెల్లూరు వచ్చారు; ఎం. జి. ఓ. న మావేళలో ప్రసంగించారు. ప్రత్యే కాంధ్రరాష్ట్రం రాజ్యానికి ప్రధాని విము ఖంగా లేదుకాని ఆ మె చుట్టూ చేరిన గ్రహాలే అర్థంకొడుకులు; నిరాపోర దీక్షలు, మహిళావ్యతిరేకం ఢిల్లీ రాయ బారాలలో ప్రత్యేకాంధ్ర సాదిండుకోవా లని ఆయన అన్నారు. నెల్లూరుకాల్పుల్లో మరణించినవారి కుటుంబాలకు రంగా గారు సాక్షాతులెల్లారు కిల్లానాయకు లెవ్వరూ ఆయన్ను కలుసుకొన్నట్లులేదు. ఎం. జి. ఓ. నాయకులను మాత్రం ఆయన కుటుంబం వెళ్ళారు.

రాజా సంతతి. ఒక మీరుడు నేలకొరిగితే వేలకొండి పట్టుకొస్తారు కాబట్టి ప్రజా త్యాగాన్నికొని నిర్భంకం' అని-అనాన్ని ఉద్దిక్త పరచేట్టు ఉపన్యాసాలు చేశారు. కిరా అసలు ఒక మును మానస్సు మైనప్పుడు పొట్టి త్రీరాముల్లు, అల్లూరు సీతారామ రాజులు ఆడ్రసు దొరత్వండా పోయారు. మరొక నాయకుడు 'ఎర్రని ఎట్లా మట్టు పెట్టాలో మనకు బాగా తెలుసు దానివకా రమే చున్నకొండా' అని ప్రబోధించి యిప్పుడు అంతరిక్కండంలేదు ఇటువంటి

నాయకత్వం తోనే నా మనం అంధ్ర రాష్ట్రాన్ని సాదించేది? పరిశ్రలో గుర్తింపు పొందవలసిన తీరు వరి సమావేశాలు మామూలు మీటింగుల లాగా అంతమొందాయని ఒక దినపత్రిక వ్యాఖ్యానించింది. వి వి సు బ్బా రెడ్డి కాంగ్రెసులోనేవుంది ప్రజత్యాన్ని విడిచిపా వన్నాడు! అంతకంటే కాంగ్రెసు సభ్యత్వా నికి రాజీనామాచేసి పోరాడటం మంచి మార్గంకాదా? ఇన్నేళ్ళ రాజీనామాకవం —కొరవ 10 వ పేజీ

చైనాసంతృప్తికోసం రష్యాకు దూరంకాగలమా?

హైదరాబాద్ కమిటీ? మంత్రి వర్గ విస్తరణ? - ఇది రెండు పొసగుతవా? పొసగినది. ఇందిరాగాంధీ కలచుకుంటే విడిచాడు? ఆ కమిటీ ఏమిచేసింది? మంత్రివర్గాన్నే ముగింపుచేసి అధ్యక్షపాలన తెచ్చున్నారు. ఈ వ్యవహారంలో ఆ వర్గ పూర్తిజిగి, విజయవాడలో హైదరాబాద్ కమిటీ రెండవ సమావేశానికి ఏర్పాట్లు అరంభం కాగల వని తోస్తుంది. అధ్యక్షపాలన రాగానే అందరికీ కిక్కిరి చేసి, ఉధృతకరణలు మూపింది, కత్తా

విడిపోయి, తెలుగువారు కరణాలనం చేసుకుంటారు. ఈ కంటు కంటు వల్ల కల్లుకారా? మన ప్రధానమంత్రికి అంధ్రప్రదేశ్ లోని విభజనవాదులేగాదు ఒక సవాల్ గా పరిణమించింది; పోషలిస్ట్ పార్టీ ఎదురు తిరిగింది. గతవారం మహాసభలు అవుతున్న ఈ పార్టీ నాయకులు పేద-జున్న లేదని అభిమానించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వాని చేసే భూసంస్కరణ తాననాలవల్ల అర్థమవుతుంది ఎక్కవగాని ఫలితం అత్యం

విమర్శిస్తూవుంటే వాటికి సమాధానంగా 'అగండయ్యా, అగండి. పేదరికం ఒక పూటకో పోతుందా? అందరం శ్రమించి దేశాన్ని ఆలిప్పర్చి జేసే పోతుంది. ఆలి శ్రమిస్తూ పేదరికాన్ని తొలగిస్తామం మే మెప్పుడైతా అన్నామా?' అని ప్రధానమంత్రి పలికింది. పాశకులిక ఆలోచించుకోండి - పేద రికం ఏ విధంగా ఎన్నటికి పోనున్నదో? దేశాన్ని వృద్ధికి తెచ్చుకునే కషయం అది. దేశాన్ని రక్షించుకోవడంకాదా పెద్ద పనై కూర్చున్నది. చైనా, పాక్ సీమలను సమీప మనం అయిదుసేకరణ నిస్కరించి, దేశ సౌభాగ్యాన్ని పెంచుకునేట్టుగాలేదు. అవసరమైతే ఆ టం కాంటు చేసు కుంటూకూడా అలిప్పర్చి కుంటువడకుండా చేసుకుంటూ పోవలెను.

మన విదేశాంగ మంత్రి జపాన్ వెళ్ళి వచ్చి, చైనా వెలికిలో మార్పు రావచ్చునని అంటున్నాడు. చైనాకు మనకూ జపాన్ ద్వారా జరిగిన చర్చలు సాగునావి? చైనా జపాన్ బలపడవలెనని కోరు కున్నది. దానితో వ్యాపారాలను పెంచు కుంటున్నది. రష్యా ప్రావిల్గానికీ ఈ రంగాన జానేగాక జపాన్ కూడా అడ్డు కట్టావుంటే మంచిదనే ఆలోచన కావచ్చును. వల్లి మయూర వలో కూడా, ఆ రాజ్యాలు వడదొడిగా తమ రక్షణ చేసుకోవలెనని చైనా ప్రోత్సహిస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది. అదే ఆ రంగాన రష్యా ప్రాత వానికి అడ్డుకట్టగా నిల్వగలదు.

విజేత విరమణ

పీల్చూర్లో మానెక్ షా 15 తేదీ వరదీ విరమణ చేశాడు. ఆత్యంత క్లిష్టదశలో, దేశరక్షణకు, జాతి గౌరవ పర్యవేక్షకు పరిజ్ఞానమును మనదగిన మట్టులో సైన్యాధినేతగా చేశాన్ని ముందుకునడిచి, ఇంకా యుద్ధ విజేత అనిపించుకొన్న మహా దీరుడు ఆత్మసన్మానం చేశాడు. భారతదేశ చరిత్రలో యుద్ధవిజయా ధ్యాయానికి నాందివాదకం వల్లిన అత్యున్నత మానెక్ షా. ఆయన దేశానికి చేసిన సేవ మన వర్తమాన విధి తంగా నిర్విపోతుంది. అందుకు దివ్యంగానే ఆయన దేశంలో మొట్ట మొదటి పీల్చూర్లో అయ్యాడు; ఎవరికీ అందించని ఆత్మతమ గౌర వాన్ని పొందాడు.

వారం.. చుండి జగన్నాథం

లగా అందోరన నిలువులదేసి, అందరికోరికి హైదరాబాద్ కమిటీ సన్నిధింది. కలిసివుండే మార్గం అన్నేమి ఘండి. అట్టి అన్నేషణ వలనవంకాకపోతే స్వేచ్ఛగా విడిపోవడం మంచిదని శిపా రను చేస్తుంది. అప్పడేమవుతుంది? అచార్య రంగా వధకం అమలు జరుగుతుంది. పార్లమెంట్ లో సమైక్యపట్టుకుంటు విభజన చట్టాన్ని అమోదించారు. ఆ చట్టాన్ని రద్దు చేసి ఈ చట్టాన్ని ప్రవేశపెడతారు. తెన్నూర్ ఢిల్లీ, నడింకల్లి, విశ్వనాథం, పి. వి. విరకాకాణిత్వ విజయోత్సాహంతో గంతులేస్తారు. ఇరువైపులా విభజనకై అహంకరి అయినవాటి స్ఫూరక చట్టాలు నిలకొల్పుతారు.

గతక శ్రమశీవులకు కాంగ్రెస్ పార్టీకి గడ్డ మీదనుంది దిండడమే గత్యంతరం అని వలికినారు. ఇటువంటి పరిణామాన్ని ఈ హం చే ప్రధానమంత్రి తన నినాదాలు అమలు గాకుండా పర్యవేక్షించారు అడ్డంకున్నారని వదేవదే వ్యలకు తెలియజేసింది. తననినాదాలను అమలుపరచలేక ప్రతి వజ్రలను ఈమె నిండుస్తున్నది - అమలులు నమ్మకండి - అని అనసంఘ నాయకుడు దేశాన్ని హెచ్చరిస్తున్నాడు. మరికొందరు రాడిల్ భావాలు గల వారు 'ఏవమ్మా! నిండేప్పింది అమలు జరుగుతున్నదనేటండుకు దాలావిడి? పేద రికం తగ్గుతున్నదా, హెచ్చుతున్నదా? ధరలు అకాశాన్ని అంటిపడిగదా? అని

అధికౌత్సత్తికి, పంటనాణ్యతకు

జిప్సమ్ రూపంలో గంధకాన్ని సరఫరా చేయాలి!

మొక్కల పోషక పదార్థములలో నత్రజనం, భాస్వరము తరువాత గంధకము ముఖ్యమైనది.

ఇదివరలో రైతులు అమోనియం నత్రేటు, సూపర్ ఫాస్ఫేటు, పొటాషియం నత్రేటువంటి ఎరువులను దిరిగిగా వాడుతుంటుంటే కావలసినదానికంటే చాలా ఎక్కువ మోతాదులో గంధకము నేలకు సరఫరా చేయబడింది. కాని, ఇటీవల గంధకము పాలులేని రసాయనికపు తెరువులను వారియెత్తున ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. వీటిని ఎక్కువగా వాడుతుంటే వంటకు అతి ముఖ్యముగా కావలసిన గంధకముకూడా మొక్కలకు లభిస్తుంటుంది అంటే తాళ, ఎక్కువగా వంట రకములను ప్రవేశ పెట్టుటలో వాటిని కావలసిన పోషక పదార్థములను కూడా రసాయనికపు తెరువుల రూపములో ఎక్కువగా వాడవలసి వస్తుంది. ఈ పోషక పదార్థములలో గంధకము ముఖ్యమైనది.

సాధారణముగా నీరు బాగా వడియు తేలిక నేలలో గంధకపు లోపము ఎక్కువగా వుంటుంది.

వంటాల్ రా వ్యయంలో వేరుసెంగ వంటను వండించే దిస్త్రక ప్రాంతములలో నేలలో గంధకపు లోపము ఎక్కువగా వున్నట్లు కన గొనబడినది. ఈ నేలలకు

గంధకమును తిప్పమ రూపములో సరఫరా చేసినప్పుడు వండి చేరుసెంగ వంట వండినట్లు తేలింది. వేరుసెంగ, అవంటులకు పోషక పదార్థముగా తిప్పమను వేసి నప్పుడు వంట పెర గుటయేకాక వాటిలోని నూనెకాకము, ప్రోటీనుల కాకముకూడా పెరిగినట్లు కన గొనబడింది.

నూనెగింజల వంటకు గంధకమును తిప్పమరూపములో హెక్టారుకు 15 నుండి

30 కి. గ్రా. వంతున వేసి నట్లుంటే సరి పోతుంది. భాస్వరమును సరఫరా చేయుటకు సూపర్ ఫాస్ఫేటును ఉపయోగించి నట్లుంటే, దీనిలో 50 కాకము తిప్పమ వుంటుంటే వేరే గంధకమును సరఫరా చేయవలసిన అవసరము వుండదు. కాని, భాస్వరమును సరఫరా చేయుటకు అమ్మో ఫ్యాస్ఫేటులను ఉపయోగించి ట్టుంటే మండిపంటు వంటకు తిప్పమను విధిగా ఉపయోగించితిరాలి.

ఒక్క తేలిక నేలలో మాత్రమేకాక, బర్రవైన నేలలో కూడా గంధకపు లోపము వుండవచ్చును. ఇటీవల వంటాల్ లో నీటి ముప్పుకు గురియైన నేలలోను, జ్వర భూములలోను వండించిన పెర్మిమగడ్డిని పెర్మిండియాడగా అ నేలలో గంధకపు లోపము వున్నట్లు కన గొనబడినది. దీనికి కారణము గంధకములేని కాలియం అమోనియం నైట్రేటు, యూరియావంటి నత్రజన ఎరువులను దిరిగిగా వాడుటయే. పశు గానపు వంటలకు తగినపాళ్ళలో గంధ

కమునుకూడా సరఫరాచేయాలి దీనివలన పశువులకు వృద్ధి కరమైన గ్రానము లభిం గుండు.

అదే విధముగా మొక్క తొన్న వంటకు, ఇతర తృణధాన్యపు వంటలకు గంధక మును తిప్పమరూపములోకాని, ఇతర పోషక పదార్థములకూడా కలిగిన రసాయనికపు తెరువుల రూపములోకాని సరఫరా చేయాలి. దీనివలన ఎక్కువవంటలు వండుటయేకాక, వంటరాణ్యత, తృణ ధాన్యములలోని ప్రోటీనులకాకము ఎక్కువ జుండుంది. అ.తేకాక, టురియోనైస్, సిస్టెన్, సిస్టిన్ వంటి యామినో అమ్లములు విర్రదుటకు, యామినో అమ్లములు మేలైన ప్రోటీనులుగా రూపొందుటకు గంధకము ముఖ్యమైన పాత్ర వహించుతుంది.

అధికౌత్సత్తికి మాత్రమేకాక, నాణ్యమైన వంటలను వండించుటలో పోషక పదార్థముగా గంధకము ప్రముఖమైన పాత్ర వహించుతుంది.

[ఐ. సి. ఎ. ఆర్.]

వేరుశనగతో మిశ్రమ పంటగా జొన్న

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, తమిళనాడు, మైసూరు రాష్ట్రములలోను నీటిపారుదలతో వేరుసెంగ వంటను దిస్త్రకమైన ప్రాంతములలో వండించుతున్నారు. వేరుసెంగ కత్తనమును దీనినిబట్టి ప్రారంభించి, అనవరి-ఫిబ్రవరి వరకూ ఈ ప్రాంతములలోని రైతులు నాటుతూవుంటారు. అనవరి నుండి వేరుసెంగ కత్తనమును నాటి రైతులు వేరుసెంగ వంటతో పాటు మిశ్రమపు వంటగా శ్రీమముగా కోతకు వచ్చే సరికరకములు శర్ల, సి. ఎస్. హెచ్-1, సి. ఎస్. హెచ్-2 రకముల తొన్న వంటనుకూడా లాభదాయకముగా విండించవచ్చును.

ఈ విధముగా తొన్న వంటను మిశ్రమపు వంటగా వండించునప్పుడు 6 నుండి 8 వరకు వేరుసెంగకు ఒకవరకు తొన్న పత్తనమును నాటాలి మొత్తముమీద వేరుసెంగ కత్తనమును తగ్గించరాదు. వేరుసెంగ వంటకు మొదటవేసి రసాయనికపు ఎరువులు రెండువంటకూ వణికివస్తాయి. కాని, కత్తనమును నాటిన 30 నుండి 40 రోజులకరవాత ప్రత్యేకముగా తొన్న మొక్కలకు హెక్టారుకు 30 నుండి 40 కి. గ్రా. నత్రజనిచ్చే ఎరువును మొక్కల మొదళ్ళ ప్రక్కగా వేయాలి. దీనివలన వేరుసెంగ వంటలో విమాత్రము తగ్గుగు దల్లలేకుండా అపారధాన్యముగాను, పశు గ్రానముగాను తొన్నవంట వణికివస్తుంది.

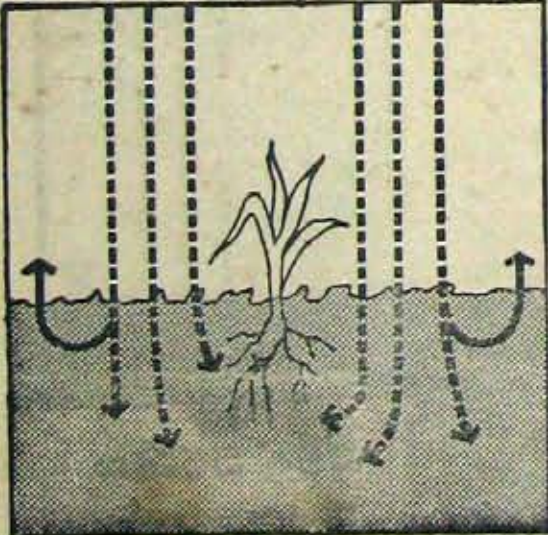
1972 ఫిబ్రవరి వంటకాలములో అనేక ప్రాంతములు వర్షాభావమునకు లోనగుటచే మొత్తముమీద వేరుసెంగ ఉత్పత్తి తగ్గవచ్చును. అందుచేత ఈ కారకము తిరుగుటకు 1978 రబీ వంటకాలములో నీటిపారుదల వసతికల భూములలో వేరుసెంగ ఉత్పత్తి కడయములో మరింత శ్రద్ధ తీసుకోవలసి వుంటుంది.

ఈ విధముగా వేరుసెంగ వంటను వండించుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒరిస్సా, తూర్పుత్తిర ప్రాంతములు; నాగార్జున సాగర్, భవనీసాగర్, కుంగల్ ప్ర ప్రాంత ప్రాంతములు అనువైనవి. ఫిబ్రవరి వంటకాలముల కంటే రబీ వంటకాలములో వేరుసెంగకు 'టిక్లా' తెగులు ప్రమాదము అంతగా వుండదు కనుక మంచి వంట వండించుటకు అవకాశము వుంటుంది.

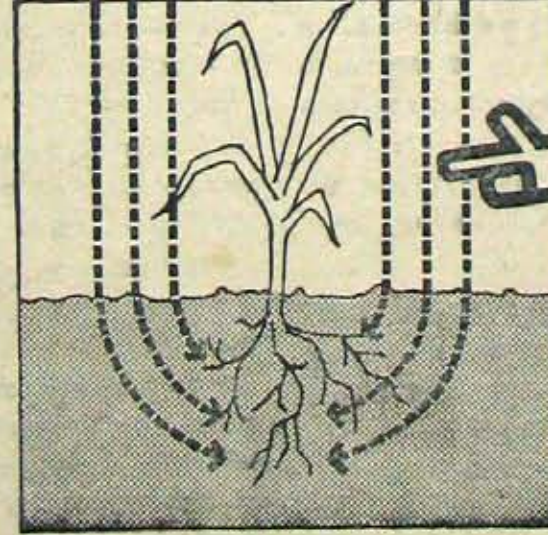
నాటువలసిన రకాలు
ముఖ్యముగా గుత్తరకం వేరుసెంగను మాత్రమే నాటాలి. వీటిలో తె-11, ఎస్-206, టి.ఎం.డి-7, పొల్లాడి-1, కోతిరకములు ప్రశస్తమైనవి. ఒకే తేలిక కత్తనములు లభించనప్పుడు టి.ఎం. డి-2, ఎ.కె.-12-24 గుత్తిరకములను నాటుట మంచిది.

[ఐ. సి. ఎ. ఆర్.]

గ్రోమోర్ కాంప్లెక్స్ ఎరువులు భూమిలో పోషక పదార్థములను చేర్చటం మాత్రమే కాదు, వివిధ పైరులకు కావలసిన సంపూర్ణ పోషణ నిస్తాయి. అదే గ్రోమోర్ కాంప్లెక్స్ ఎరువుల ప్రత్యేకత!

చాలా రకాల ఎరువులు వాడితే
వక్రబి మురుగు నీటి ద్వారాను, వాయు రూపంలోను వృధా అయిపోతుంది. భాస్వరపుం రసాయనిక మార్పుచెంది పైరుకు అనుకూలంగా ఉండదు.

గ్రోమోర్ వాడి తేడా చూడండి
అమోనియా రూపంలో ఉండే నత్రజని భూమిలో విరిచి పైరు పెరిగినంత కాలం వృధా చెందక లభిస్తుంది. భాస్వరపుం నీటిలో కలిగి పైరుకు చాలా అనుకూలంగా ఉండుతుంది.

గ్రోమోర్ కాంప్లెక్స్ ఎరువులు మీ డబ్బుకు మహత్తరమైన విలువను అందజేస్తాయి!

జమీన్దార్
నందకరం చందా రు. 16-00
8 మాసములకు రు. 9-00

జిల్లావ్యాప్తంగా ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమం

ఎ. జి. ఓ. లకు

వెంకటగిరి రాజా విరాళం-

ఇతరుల సహాయాలు

వెంకటగిరి ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమం అగ్రతరంగానికి ఒక హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు వంటిదాని, అక్కడంతా ఒక నిరాహారదీక్ష తీయడం వెలుస్తున్నది; కొన్ని చోట్ల అయితే ఆంధ్ర - తెలంగాణా అని స్పష్టంగా వలసదాడికూడాదాని నాలుగై

పూలకు, ఫోటోలకు గిరాకీ!

ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమంవల్ల అన్ని వ్యాపారాలూ బెల్లెరిస్తాయి, అన్ని వర్గాల ప్రజలు అన్నివిధాల బాధలకు గురియవుతున్నారు కాని పూల వ్యాపారులు, ఫోటోగ్రాఫర్లు మాత్రం దబ్బు దోచుకుంటున్నారు.

దీనికి ఒకటి రెండు నిరాహార దీక్ష తీయిరాలు, ఒక్కో తీయిరంలో దశాబ్దాల్లో దీక్షలు చేసినవారు, ప్రతిఒక్కరి మెడలో ఒక మాట, ప్రతిఒక్కరికీ ఒక పోటో - ఈ విధంగా పూల వ్యాపారులు, ఫోటోగ్రాఫర్లు కుప్ప తిప్పలుగా సుసాదిస్తున్నారు గూడూరు సమీపంలో ఒక గ్రామంలో వందమంది నిరాహార దీక్ష; వంద పూలవందల; ఒక పెద్ద గూపు పోటో - ఇవట లాంటి కార్యక్రమంగా అనిగింది!

ప్రాయోగ వేతనమనేది ఎంత సరిపెపోయింది, ఎంత చుక్కనై పోయింది!

దేశ వీల్లు బొమ్మవలె నిలబెట్టుకు తున్నారు మరి కొన్నిచోట్ల-గ్రామంలో చేతారే మనం చేయకంటే ఎలా అనే కేవలం పోటీకత్తుతో చేస్తున్నారు. ఎన్ని తీయిరాలు వెలిసిరా, ఎన్ని పుత్తు వాలు సాగిరా, ఎన్ని సభలు జరిగినా-గ్రామీణ వ్యజలు మాత్రం తమకేమీ తెలియరన్నట్లుగా, తమకేమీ కట్టకట్టుగా, తమకేమీ సంబంధం లేదన్నట్లుగా తమ తమ వని పాటలో నిమగ్నమైవున్నారు. వాస్తవం వాస్తవాలనుకుంటే, ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమానికి సంబంధించి వట్టణాల్లో వున్న చైతన్యం వల్ల కొంత బాగా వ్యాపించలేదా అనిపిస్తుంది.

ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమ వార్తలు కొన్ని దిగుత ఇస్తున్నాము.

ఎ. జి. ఓ. లకు వెంకటగిరిరాజా విరాళం

సమ్మేళనపు స్థానిక ఎ. జి. ఓ. లకు సహాయంగా వెంకటగిరి రాజాగారు వడిపూసవేల రూపాయలు విరాళం యిచ్చారు. ఈ మొత్తాన్ని ఒక్కొక్కరికి యాభైరూపాయలవంతున ప్రోగివండుగ రోజు వంతువంతుడం అనిగింది. కొనస సభ్యుడు ఓరేవెల్లి. పాదిలేటి, కాసిల్వారు గారలు ఈ వంతుకాన్ని అందించారు.

వెంకటగిరిలోని రెండు ప్రైవేటు కార్పొరేషన్లు, హోటల్స్, సినిమా హాల్స్, కర్తకులు ఏ గ్రామంకాకలసి రూ. 30,000 ప్రోగివేసి, ఎ. జి. ఓ. లకు అప్పుగా యిచ్చారు ఈ మొత్తంలో గుమాస్తాలకు రూ. 125 ల వంతున, నల్లవకరగతి

పుద్దోగలకు రూ. 75 ల వంతున వంది పెట్టకం అనిగిందట.

వెంకటగిరి రాజాగారి బెదాయం ప్రశంసనీతుమని శ్రీ పి రాజయ్య వ్రాస్తున్నాడు.

ఈ విధంగానే బా. బోట్ల శా. ఓ. లకు సహాయం జరిగింట్టుంది. నెల్లూరులో సిండికేట్ బ్యాంక్ శా. ఓ. లకు తలా సందూపాయలు అప్పరిద్దించటం, నెల్లూరుజిల్లా చేబర్ అవ్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీలకు తమ సభ్యులనుండి 1 లక్ష 10 వేల రూపాయలు సేకరించి, ఎ. జి. ఓ. లకు అప్పుగా యిచ్చినట్లు కార్యదర్శి శ్రీ బొమ్మిన సుబ్బయ్యం తెలుపుతున్నారు. ఈ మొత్తంలోనే కలసి నట్టుం, సింహపురి వాణిజ్యమండలివారు 50 వేల రూపాయలు అందించేసే విధ్యం అప్పుగా ఇచ్చారట.

జీతాలురాక కష్టమైవున్న ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఈ విధంగా సహాయవడడం ఎంతో సముచితంగా వుంది. ఇది ఈ సహాయాన్ని అప్పుకాకుండా, వెంకటగిరి రాజాగారివలె విరాళంగా అందజేసేటంటే, ఎంతో సార్థకంగావుండేది. చేబర్ అవ్ కామర్స్ వంటిదాదా అప్పుగా ఇచ్చాల్సి అని ఒక వ్యాఖ్య అప్రెసెస్మో సమయానికి అయిపోవడం గొప్పగదా!

అప్పుకాని, విరాళంగాకాని వట్టికేసుండి అనిస్తున్న ఈ సహాయ సహకారాలను స్వీకరిస్తున్న ఎ. జి. ఓ. లకు సంతోషంగా మాత్రం స్వీకరించడంలేదనిపిస్తుంది ఒక ఎ. జి. ఓ. ఈ విలేజ్ లో అన్నాడు -

—కొరవ 11 వ పేజీలో

అత్యుక్తులు నిరాహారదీక్ష

7 వ తేదీ అనంతపురం, తదితరులు రిలే నిరాహారదీక్ష సాగించారు. దిక్కలో ఎకమ నుండి కుడికి వరుసగా : శి. పి. నారసింహారెడ్డి, గుంటూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, గంటల మునిరెడ్డి, శి. వి. రవీంద్రారెడ్డి, చిల్లా కృష్ణారెడ్డి, గుంటూరు హనుమానరెడ్డి

మాటకచేరి

★ గోపి ★

పరాధి రాగాలడజా - పరితల భావాలడజా
—స్కాలర్స్ ఎడిషన్ కోక పరిచయం

'సవకవుల తిరగుబాటు సాధించిన ధనం' అని శ్రీ శ్రీ చేత ఇ. బ్రో వలిండు కొన్న వ కా రి 'పిడేలురాగాలడజన్' దాదాపు ముప్పయి బదైతర్యక వునర్వ ప్రణ పాది, 'స్కాలర్స్ ఎడిషన్' గా సమగ్ర సమీక్షకు రూపంలో వెలువడ బోతుంది. చలం అన్నట్టు -

'తె. గుడేశాన ఈ రాగాలడజను డజను బెల్లెలుగా అరడజా పూసగాను వేయి కన్నీటి చుక్కల చేడిగాను నూరు వెక్కిరింపుల నాటికల్ తొడినట్టు...'

అహంభావ కవి-పరాధి న్నానంత-వారి వజను రాగాలలో కవి —కొరవ 7 వ పేజీలో

మళ్ళీ అంధదేవత ముడికి రా బో తుంది. శ్రీ దీర్ఘ టు లంగోరి, వర్తమానసహజం. 'స్కాలర్స్ ఎడిషన్' అని ఎందుకంటే

ఒంగోలు వార్తలు

ఉద్యమవార్తలు

ఉద్యమవారులు గ్రద్దలాడు వందాయపి సమితిమీద దాడిచేశారు. రికార్డులు, పన్ను వరు బిగ్గమైపోయాయి. గ్రద్దలాడు-దిగవ మెట్ట రైల్వే వద్దనున్న పి.ఎస్.ఎస్. కాల గిరిగా ఒంగూరుకు వట్టాలు కప్పింది పెద్దనవ్వమే అనిగింట్టులేదు.

ఒంగోలు లాయర్లు శ్రీ గాదారెడ్డి సత్య న్నారాయణ అధ్యక్షతన సమావేశమై 31 తేదీ దాకా కోర్టులు బహిష్కరించాలని తీర్మానించారు.

స్కూల్స్, కాలేజీల మూత 24 తేదీ దాకా పొడిగించబడింది. బోన్సో 144 స్ట్రైక్ ను 31 తేదీదాకా యిచ్చారు.

ప్రభుత్వాస్తుతీలేదు - ఉచిత వైద్యశాలలూలేవు!

గవర్నమెంటు డాక్టర్లందరూ సమ్మోరీ పుండడంవల్ల ప్రభుత్వాస్తుతి అ.దీ అయి

పోయింది. ఇతరజిల్లాలో, ముఖ్యశాఖల్లో ఈ సమ్మోకాంట్ ప్రభుత్వాస్తుతులు వని చేయకపోయిరా, డాక్టర్లు ఉచిత వైద్య శాలలు నెలకొల్పి రోగులను చరీక్షిస్తు న్నారు. పిట్టిలకుటూ ప్రీక్షినికీలు విద్యక యధావిధిగా సాగిపోతున్నాయి. ప్రభుత్వాస్తుతిలేదే అన్న కొరక కలుగ నిక్కండా, రోగులకు యిల్లాంధిరానివ్వ కుండా డాక్టర్లు అదుకొంటున్నావ్. సమ్మోను ఒక సంకేతప్రాయంగానే వుంది, దానివల్ల సామాన్యం యిక్కటపాలవుతుండా చూస్తు న్నారు. బతే ఒంగోలుకు అదృష్టం అబ్బ లేదు. పిట్టిలకేగాని, సాధారణ జనానికే గాని ఈ సమ్మోకాంట్ ఉడత కిక్కి రేయడానికి ఒంగోలు వైద్యశాలంటూ స్థాపించడంలేదు. ప్రభుత్వాస్తుతికి రోజూ దాదాపు 850 మంది మంది బోలెరవు

—కొరవ 8 వ పేజీలో

పొన్న పూడి కలరా : ఆరు చెవులు

వీరు వివాదశివరి, పరిశోతలు కలరా పోటాకాడిగా తరుముకుంటూరావడం నెల్లూరుజిల్లాలో పొన్నపూడియం. అనవరి వస్తే భయంగావుండేది. కాని ఇటీవల కలరా అంతగా వ్యాపించడంలేదు; దావులు విరిచిందడంలేదు. అక్కడక్కడ చెరువు మడుగుగా తగిలినా, దాన్ని అరోగ్యశాల వాళ్ళు కలరా అనడంలేదు, గాస్ట్రో ఎంట్రైటిస్ అని పిలుస్తున్నారు ఈ

పల్లెల వార్తావళి

సంవత్సరం కలరాకాని, గాస్ట్రో ఎంట్రైటిస్ కాని ఎక్కువగానే వుండబో తుండా అనిపిస్తుంది.

నెల్లూరుజిల్లాలో కుటుంబ, కపాడి పాలెం వగైరా వ్యవేశాలలోను; పూడిపల్లి, మూడరాజుగూడూరు, టూటూల నెల్లూరు గ్రామాలలోను కలరా వ్యాపించింది. నెల్లూరు ఐ. డి. హాస్పిటల్ కు వచ్చిన కేసు లనుబట్టి తెలుస్తున్న విషయమిది, హాస్పి టల్ వరకు రాకుండావున్న కేసులు అనేకం వున్నట్లున్నాయి. కోహూరకాలూరా పొన్న పూడి, చట్టపుపాలెం అటువంటివాటిలో ఒకటి.

పొన్నపూడి, చట్టపుపాలెంలో 5 తేదీ కలరావల్ల 5 మంది మరణించారట,

పెద్దకాపు శ్రీ కోహూర సర సయ్య వ్యాప్తున్నాడు. అది గాక మరలా 10, 11 తేదీలలో వ్యాధి వుత్సవ మయి 55 మందికి తగిలించని, అల్లూరుకు వరు గెత్తి శ్రీ కాటంరెడ్డి అదినారాయణరెడ్డికి చెప్పకొగా, అయిన ఇద్దరు వ్యయవేటు డాక్టర్లను, ముందుకో తదితరవలకలాలతో తనసీపులో తీసుకొనివచ్చి, వ్యతియిల్లు తిరిగి, వ్యతిరోగికి ది/త్వచేయింది, వ్యతి ఒక్కరికి కలరాకరోధపు ఇంజక్షన్లు ఇచ్చిందారట; ఈ సకాలితిక్రమం అని 55 మందిలో ఒక్కరు మాత్రం చగిపోయి, 54 మంది కోలుకున్నారటకూడా వ్రాస్తు న్నారు. కలరా ఇంక తీవ్రంగా వ్యాపించ డంతో ప్రజలు భయభ్రాంతులైపోయారని చెప్తూ, ప్రాణదాన చేసిన శ్రీ అదినారాయణ రెడ్డికి ధన్యవాదములు చెప్తున్నాడు శ్రీ సరసయ్య.

అదినారాయణరెడ్డిగారు ఇప్పటికీదు వ్యతి సంవత్సరం ఈ విధంగా ఎంతోసేవ చేస్తుంటారు. అల్లూరు పరిసర ప్రాంతం లోని వట్టపువాళ్ళకు వీ అవదదచ్చినా, వీ అవసరం కలిగిరా అదినారాయణరెడ్డి గారు అదుకొంటు బాపి రోగార్తులకేదాడు, ఇతర అన్ని మంది కార్యాలలోను అది నారాయణరెడ్డిగారి పాత్ర వుంటుంది. కాని చేసేవని అట్లాతంగా, అవకాశికంగా,

వ్యవారరహితంగా వుంటుంది కాబట్టి, బయటవానికి తెలియదాని, పేరసావకు అదినారాయణ రెడ్డి పెద్ద అండగా వు టారు. శి. వి. కాశ్చి సార్వకమండేది, ధన్యంచేసింది ప్రతిపలాపేక్ష రహితమైన సేవకాది; వడవులు, పార్టీలుకాదు! పొన్న పూడి కలరారోగులకు నిరుపమానమైన సేవచేసిన అదినారాయణరెడ్డిని, డాక్టర్లను అతిరండిస్తున్నాము.

గురవారం (18 తేదీ) నాడు నెల్లూరు ఐ డి హాస్పిటల్లో ఇద్దరు రోగులున్నారు 12 తేదీ నుండి 14 మంది చేరగా ఒక్కరు మరణించారట. డాక్టరు రామరెడ్డిగారు రోగులను చూస్తున్నారు.

కలివెలపాళెం సర్పంచ్ రాజీనామా

ఇందుకునుపేట సమితిలోని కలివెల పాలెం వందాయపి అధ్యక్షుడు శ్రీ పోతం వె కళ్ళప్పారెడ్డి తన పదవికి రాజీనామా యిస్తూ, రాజీనామా లేఖను కలెక్టరుకు పంపాడు.

తన రాజీనామా పుద్దమూడి ముడి వదిలిదాడని; దేనికి నిరసనగా తాను రాజీనామా చేసింది శ్రీ కృష్ణారెడ్డి అ లేఖలో స్పష్టం చేశారు. తాను తల పెట్టి వ్యతి గ్రామాభ్యుదయ కృషిలో, —కొరవ 11 వ పేజీలో

సంవత్సరం చందా	రూ. 16-00
6 మాసములకు	రూ. 9-00

ఒంగోలు వార్తలు

(నవ వీడియో)

మండలం. ఇది అవస్థ వర్తనాశీతంగా ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితి ఇప్పుడు నయంచేసుకోగలము; లేని వారికి యీ యిబ్బందులన్నీ!

అదృష్టవశాత్తూ దీని విషయం బాగా వర్ణనాత్మకం. నమ్మకేయం, అదృష్టాన్ని అర్థం చేయండి అని అవగాహనైతే యిస్లామాని, పేదసాదల కష్టాలు, ఇబ్బందులు వాళ్ళ మా పుత్రుల అనుభవమవుతుంది. ఈ సమస్య ఎంతకాలం సాగుతుందో అంతకాలమూ పేదసాదలకు ఈ బాధలు తప్పేట్లులేవు. ఆనైనా తిల్లా అదృష్టవశాత్తూ ఈ లోటును పూరిస్తే సంతోషిస్తాము.

కటిక చీకటి!

6 తేదీ నుండి ఎక్కడిలేదు. 9 తేదీ వరకు కానీపు, రాత్రి మరీసానపు లెట్టు పెరిగింది. తర్వాత కటిక చీకటి. ఒంగోలు యిల్ల బీదకాలే దీక్షితులయ్యే ప్రాంతం అనిపిస్తోంది. రాత్రికి పొయ్యి పడుపు బాధలు పెట్టేరేమి కాదు. దోమల బాధ విచారకంగా పెరిగిపోయింది. దీక్షితుడు కొకా యిల్ల కూడా సమస్య చెప్పింది. కరెంటు లేకపోతే మండికొన్నాకూడా గతకాలం నానా అవస్థలకు గురవు తున్నాడు. బావికిళ్ళల్లో అటువ్యాదులు వ్యాపిస్తాయేమోననే భయం పెరుగు తున్నది. రైతుల గోడు పె నలవికాదు. కష్టం గెవ్వన క్రిందవున్న కృషిసాయం యిప్పటికే బాగా చెల్లబెట్టింది. ఈ విషయం దిగుబడి బాగా కనిపిస్తుందంటున్నారు. ఇప్పటికే నష్టం క్షేత్రంలో వుండ గలదని అందరూ చెబుతున్నారు.

అదృష్టం వ్యతిరేకం సంచిత పర దాని; కాగసాములను చేసుకోవాలి. అంతే కాని; అదువల్ల వ్యతిరేకం చేసిన తీవ్రత చెప్పరాని బాధలకు నైతే, పంటలు కొలుకొలిసి నష్టానికి గురైతే యిబ్బందుల పొయ్యేది మనమే! అదృష్టం వ్యతిరేకం సానాభూతి భూరగినాలేకాని, కోపానికి గురికాకుండా ఉండాలి!

విక్రయమునకు

నెల్లూరు బాలాశీనగరు గోపాలపుర ములో ఇంటి నెం. 20-49 (ప్లాటు నెం. 1) 40 అకరములు (72x40) 2880 చదరపు అడుగులు. ఇల్లతోనూ కావల సిన వారు ఈ క్రింది దిరునామ కు మీ ధృతీతో సంప్రదించవలయును.

NAMA
RADHAKRISHNA CHETTY
29-B, N. S. C. Bose Road,
MADRAS-1.

వస్త్రములు ఏలం శ్రీ మల్లిఖార్జునస్వామి కామాక్షి తాయి దేవస్థానం

జన్మవార - నెల్లూరుజిల్లా.
పై దేవస్థానమునకు విక్రమించే వస్త్రములు శ్రీ కన్యకావరమేశ్వరి దేవ స్థానం, ప్రాచీనమైన నెల్లూరు నందు తే 27-1-78, 28-1-78, 29-1-78 దలగా ప్రతిరోజు ఆ ఉదయం 8 గం. నుండి 11 గం. సాయంత్రం 3 గం. నుండి 4 గం. వరకు విక్రయించే విధముగా ఉంటుంది. మెచ్చుపాటనా పాట మొత్తమును పాట తెగిన వక్షణం దెల్లించవచ్చును.
దేవస్థాన పాలకవర్గము.

డి. టి. ల సమ్మె

గతకాలం అక్టోబరు 9 తేదీ నుండి 22 తేదీ దాకా సమ్మెచేయాలని తీర్మానం చేసిన టి. టి. ల మాత్రం డి. టి. ల సమ్మె నూటికి నూరుపాళ్ళు విషయవంత మైంది. వివరాలింకా అందలేదు.

టార్పిలెట్టు పూరేగింపు

8 తేదీ రాత్రి దాదాపు రెండు వందల మంది స్త్రీలు, విద్యార్థులు టార్పిలెట్టుకో, వ్యత్యాసం గలవాడో పూరేగింపు జరిపారు పొలిసుల దోహదన వరకూడిగా వుండింది. తిరిగింపు ప్రకారంగానే జరిగి పోయింది.

బస్సుల రద్దు

సంవత్సరం కింక 14 బస్సులను బాటియం చేసింది ప్రభుత్వం. ఇప్పుడు పిం యిద్దవట్టిదో వున్నట్లుండి ఆ బాటియం బస్సులను రద్దుచేసిపారేసింది. ఒంగోలు నుండి కామే వలికి ఒక బాటియంబస్సు వుండేది. అది దాదాపు 12 గ్రామాలకు సౌకర్యంగా వుంటుండేది. ఆ బస్సును జనవరి 1 తేదీనుండి రద్దుచేసారు. కామే వలికి యిద్దవట్టిగ్రామాల సర్వంచలందరూ కలసి డిల్లీకి, హైదరాబాదుకు మహాబస్సు వచ్చుకొన్నారు. 14 బస్సుల గోడు యిట్లానే వుంది. బాటియం చేయబడిన బస్సులను రద్దుచేయడంలోని రావమేమిటో తెలుసు కనుకైనా అనుభవమే!

గుడ్డూరుబండ్ - దీక్షలు

వ్యత్యాసం గల కోరకూ గుడ్డూరు 2 తేదీ నుండి అయింది. అంగళ్ళ మూత వద్దాము; బస్సుల రాకపోకలు నిలిచి

పోయాయి సాయం కాలం పొట్టి శ్రీరా ముని, కాకాని కీర్తవరాలనలంకరించి, బస్సులు, లారీలు, ట్రక్కులు, సైక్లీమీద పెద్ద డిఆరేగింపు చేశారు.

ఉదయం నుండి రిలే నిరాహారదీక్షలు కూడా మొదలయ్యాయి. మాజీ సర్పంచ్ దామా శ్రీరాములునాయుడు, సాదినేని కోటయ్య, జె. మాల్కాద్రి, పూసల రంగయ్య, కె. కాళిరావు, కె. పరిరాజు కుమారి (10), ఆర్. వరకష్ట (8) రిలే దీక్షలకు కూడున్నారు. ప్రక్కకోటనుండి వది వస్తాందేళ్ళ బాలికలు ఎక్కువగా పాల్గొంటున్నారు.

ఉలవపాడు సభ

11 తేదీ ఉలవపాడు పదుకొండా శ్రీ వి. రంగరాజు అధ్యక్షతన 'ప్రత్యేకాంధ్ర సభ' ముగిసిపోయింది. కాననపట్టుకు శ్రీ అరేటి కోటయ్య ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడే వరకూ పోరాడాలన్నాడు విద్యార్థి నాయకులు ఎ. శ్రీరాములు, ఎన్.డి. బాబా మోదీన్, స్ట్రీట్ ప్రతినిధి రామనాథాచార్య వ్యవహరించారు. తిల్లాకాంగ్రెసు మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ బాసినాపాట్ల కిష్టాకు అధిక సహాయం చేసి, అధ్యక్షుని బలపర్చాలని కృషి చేశారు కార్యదర్శి సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ వై. యానాదయ్య వదన సమర్థన తర్వాత వదిళ్ళవల్ల సుని మౌఖ్యాంధ్రకం బుర్రకథ వుండింది. మంచి కాలక్షేపం

విరువుల కొరత

కల్లెరు శ్రీ టి. రామచంద్రసాధ ప్రాప్తాహ తో కొత్తరకంపైర్ల తిల్లాలో

సమృద్ధిగా చేయబడ్డాయి. వ్యవసాయకాశ డిప్టివైర్లకు శ్రీ టి. వెంకటాచార్య. అసి స్టెంటు వైర్లకు శ్రీ ఎ. గోపాలకృష్ణ మూర్తి తిరువూరు తిరిగి ప్యదారం చేసి రైతులచేత అధికృతి రకాలను మేయం దారు. దాదాపు పదివేల ఎకరాదా కొత్తరకం కిత్తనాలతో సాగయివుంటుంది

అతే ఈ కొత్తరకం వంటలకు సకాలా నితి కాల్చిన ఎరువులు దొరకడంలేదు ఎకరానికి రెండుమూడు కిలోగ్రాముల ఎరువుమాత్రమే యివ్వగలిగారు. దీక్షతో కొంచా మన్నా ప్లాటలేదంటున్నాడు. అదృష్టం వున్నామో అని గత 7తేదీ నుండి ఎరువుల సరఫరా పూర్తిగా బంద అయిపోయింది. ఇదిట్లావుంటే ప్రభుత్వం గోదాన్ల నుండి ఎరువులు లారీద్వారా దాకవేమో అతుకున్నాయని ఒక పుకారు దట్టంగా వ్యాపిందివుంది. ఈ వికేరి అధికారను విచారించగా అది పత్ర పుకార్లేకాని వాస్తవం కావచ్చు

మొత్తమైన పొగాకు రైతులకన్నా వరి వండించే రైతుల యిక్కడై ఎక్కువగా వున్నాయి. మునుపు వ్యాపారస్తులు ఎరువులు అప్పుడివ యిచ్చేవారు. అతే గత రెండేళ్ళలో తిసుకున్న అప్పులికవరకూ తిర్చలేదు గనుక వాళ్ళ యివ్వలేకుంటున్నారు. ఇక చేపుడేగలే!

పొగాకు అదృశ్యమౌతుందా?

ఒంగోలు పొగాకు మండిపేరు. ముఖ్యంగా కందుకూరుకాలాకాలో అక్కడి అమ్మే పొగాకుకు విదేశాల్లోకూడా మంది మార్కెట్టుంది. రైతుకు అన్నిసమయాలూ కలిగిస్తే గుంటూరుకన్నా ఒంగోలుపొగాకు వంటిగో ముందడుగు వేయగలదు. రైతులకు గిట్టుబాటుయ్యే ధరయిస్తే కొనుగోలు చేసే కంపెనీలు లేనందువల్ల గత సంవత్సరం నుండి క్షీణి ప్రతింగు కార్ని

శ్రీ అద్వైత బలరామరెడ్డి మరణం

మాజీ సుప్రీం, కాళహస్తి కాననపట్టుకు శ్రీ అద్వైత బలరామరెడ్డి 18 తేదీ వేలూరు హాస్పిటల్ లో మరణించారు. ఆరున కొంతకాలంగా అస్వస్థులుగా వుండేవారు. వారివయస్సు 69 సంవత్సరాలు.

శ్రీ బలరామరెడ్డి 1952లో కానన పట్టుకుగా ఎన్నికై, తనస్థానాన్ని శ్రీ సింఁ సంపదరెడ్డికిచ్చారు; అప్పటినుండి ఆయన వున్నకి ప్రారంభమైంది రాజ్య సభ సభ్యుడుగా, క్రమం తప్పక రేపర్చింగ్, అంధ్రప్రదేశ్ లో వ్యవసాయవిద్యామంత్రిగా పనిచేశారు 1967 లో ఓడిపోయి, తిరుగా 1972 లో కాననపట్టుకు ఎన్నికైనారు. విద్యావంతుడు, తోలుకుడా చుట్టాడే క్ష. నెల్లూరుకోటాడా వియ్యమందారు శ్రీ బలరామరెడ్డి.

రేషనే కొనుగోలు చేస్తుంది ఇప్పుడు రైతులు తమకకామే కడేకంగువతి అనుకుంటూ వేళ్ళుట్టింది నేరుగానే అమ్మకో వచ్చు.

అతే రైతుల పెట్టుబడి దొరకటా కష్టమైపోయింది. పంటకు పెట్టుబడిపెట్టి పండింది, కార్పిరేషనుకు అమ్మేసితిలో రైతులేదు. పైగా మంచి కిత్తనాలు, ఎరువులు, దొగ్గు, నకాలలో సప్తయ కావడం లేదు. బొగ్గువ్యాపారులు అప్పు యిచ్చడం లేదు. ఈ విధాలు, సమస్యలల్ల యాయేడు కావల్సి న బొగ్గుకో నల్లనవ.తుకూడా దొ. కేట్టులేదు.

అప్పుసప్పు పట్టాచే రైతువ్యవసాయానికి పూనుకోలేకున్నారు. ప్రయివేటు కంపెనీలకే అప్పులిస్తుండేది ఇప్పుడా అవకాశము పోయింది. ఈ పరిస్థితుల్లో పొగాకువంటి కాలక్షేపే బాక గురవశకుడే, పూర్తిగా అదృశ్యమై పోతుందా అనిపిస్తుంది. దాదాపు 50 కోట్ల రూపా; విదేశ మారకదవ్యాన్ని తెచ్చే వాటివ్వవంటి అంత ఓట దశకు వస్తుంటే ప్రభుత్వం చేతులు మదుచుకొని వుండడం కోలీయిం!

పంచాంగం

అంధ్రావని పేధ

78 మార్చి 20 తేదీ వరకు, కళకళ, నమనవ్రత, వస్త్రావృత్తి వేస్తే రేవం, అంధ్రావని దారి అనుమతన కయోదో శితమై యున్నది 78 మార్చి 20 తేదీ తదువరి సంయుక్త అంధ్ర దిశ అనగానున్నది.

గురోదయం

78 ఆవరి 28 తేదీకో గురమావ్య దిృతి, 27 తేదీ ప్రాగ్ గురోదయం.

పుష్యగణి

78 జనవరి 27 తేదీ తుంగభద్ర పుష్యగణి ప్రవేశం.

జనవరి తిథులు

20 శని	విదియ	రా 12-02 గం.వ.
21 ఆది	తదియ	రా 11-20 "
22 సోమ	నదితి	రా 11-02 "
23 మంగళ	పంచమి	రా 11-17 "
24 బుధ	షష్ఠి	రా 12-01 "
25 గురు	సప్తమి	రా 1-11 "
26 శుక్ర	అష్టమి	రా 2-41 "

— నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

శివారెడ్డి పద్యాలు..

మారణహోమము

మారణహోమము, ఎంతటి దాక అక్కక్కమ్మ ముక్కి దావానలమై పూసారు బ్రాహ్మి యిద బ్రాహ్మణ్యేతికా నాకు అర్థంగాలా!

వల్లకాడయింది నెల్లూరువట్టుమ్మ, ట్రాక్టర్లోడు క్రిందమైంది, గూడ్సుపెట్టు కాస్త గల్లెండి, సియ్యార్చి బలమయింది, బొను బందయింది!

నోరెయిగని పసిబిడ్డలు, పూసేరులేని కొండలుచతులు ఆయ్యా మారెడ్డి పెన తుపాకుల దారకు బొమ్మిచ్చి తాము ఆయిపోయిరే!

వదియివ్వవచ్చు ప్రత్యేక రాష్ట్రార్చి యేలవచ్చు గడ్డెక్కించునము, కాని వర్షనోరు కనిపించెడిలేదు కన్నుమూస్తే మల్లి కల సుకోరు.

కప్పుచేసినోడు తప్పించుకుంటాడు విమిదెరుసేనోడు యెదటబితే కాల్చి చంపుతుంది కాకింకరదే దో మరతుపాక్కా వెల్లు మనకమావు!

అడవి మీనెల్లారంగి బిడ్డవరకావచ్చి లెక్కల్లిద్దా రాదాడ, స్కూలుకిల్లు పాడైపోయినారు, విమిపారల్లమరా!

ప్రాణమొడ్డినారు ప్రత్యేక అంధ్రగ్గ, మరతుపాకగల్గ కోటిగినారు బాడిజేసినారు పొట్టి శ్రీరాముల్లో అమరతీష రితు అక్షరాణ!

అద్దబార్చిబొయ్యి అండింది వద్యాలు పత్రికొరేసు ప్రాణముల్లో

జేర కొంప కరిగి, సి. ఆర్. పి. కనిపిల కదిలినేను వాళ్ళ కట్టాళ్ళు! ప్రత్యేక అంధ్ర

ఇందిరమ్మ రాష్ట్రమిస్తే నే వద్దన్న కాదనంటి గ్రూపు కట్టగట్టి పైకిబోను, అంతవకీడు దిగలేదు దాటుచుటుము పి సదుబొగ్గు!

ఒప్పుకోదు లోకమున్నదున్నబ్రాస్తే డిల్లబొట్టు పిపు దిదిగిపోడ్డి, కలము వట్టగిస్త కాసంతవివరిస్త కల్లబొల్లిరాస్త కలికేస్త!

వదియిస్తేసోల వ్యత్యాస రాష్ట్రార్చి లానువస్తేరా, లాతసాటి కాపోతేపోసి, నీ కెండుకొట్టింది అక్క యిదిరమ్మ! అలోదింబు!

దెప్పిచూచినావు లేకావు హితబోధ ఎంతగానో బుట్టకట్టేగ, వద్దు మొండివట్టు వదిలెయ్యి, వాళ్ళల్ని తోడు, విల యిత తొట్టబాటు!

రాజీంద్రవ్య రాష్ట్రార్చి విరజిస్తే దీర్చిస్తే కొంత దిక్కునింబు, ప్రజల యభిమతాన్ని పాటించితిరాతి కొంతవరకు, అదొక శ్రోతయుగము!

మంత్రి వెంకటరెడ్డి తప్పకడుకునేనీ త.బా.అడ్డాకు అనం వెంకటరెడ్డి అంతబోడు, ఎంతబోడుగూడ గింగితేస్తాడు కానివేళ కనిపిరావేళ!

మాధవరావు పొదగినవారబోతే ఆదాయము దేశమునకు అంతోయితో, మేధావులు బదిపాతే వెదొంగిరే పెద్దలాను వడదెల్పును!

దనరాబుల్లోడు దృష్టితోగాక విడిగాచూస్తే

'బంగారుబాబు' బగుంది!

'దనరాబుల్లోడు' తర్వాత రాజేంద్ర వ్యసాద్ నిర్మించి, దర్శకత్వం వహించిన 'బంగారుబాబు' దీక్షాన్ని చూశాను. ఈ దీక్షాన్ని 'దనరాబుల్లోడు' దృష్టితో చూస్తే మాత్రం గుర్తొచ్చామంటుంది.

'సుమతి ఎన్ సుందర్' అనే తమిళ దిత్రము, మరొక హిందీదిత్రము కలసి 'బంగారుబాబు' అయింది. 'దనరాబుల్లోడు' హిందీ యొందుకు కారణమైన నేటిది, మ్యూజిక్, సెక్స్ ఈ దిత్రంలో లేవు. ఒక దిత్రం హిందీ యొందుకు ముఖ్యమైన సంగీతమే ఈ దిత్రంలో సాదాగా నడిపింది.

ఇక రథ చూద్దామంటే హిరాయన్ వాణి సినిమాకార. ప్రేక్షకులకు సినిమా కామీడ్ గా మరీ వుంటుందిగాని పాను కూడా వుండదు. పోనీ అమె పై సాన కూడా వచ్చేందుకు అనవుగా ఆ పాత్ర పోషణ అగింవా అంటే అదీలేదు అమె సోగరుడు ఇగ్గయ్యపాత్ర పోషణ బాగాలేదు. మేనమామ (నాగభూషణం) మేనేజ్ మెంట్ లో వాణి వుండవలసిన అవసరం ఏమిటి- అన్నగారు వుండగా? ఇట్లో అర్థమవుతుంటే అమాయిక్ యాన అన్నగార్ చూస్తూ ఉండుకుంటూ, క్లయి మాక్స్ సీమల్ మాత్రమే రావటం అసహజంగా వుంది. క్లయి మాక్స్ సీమ హెలికప్టర్ పై వెలిగింది. దీక్షి పెద్ద పెద్దినీటికూడా వెలిగింది. అయితే - అ పైటోగ్ లో త్రికూడా లేదు.

దిత్రం మొత్తానికి బాగుంది. వెంకట రత్నం పోల్ గ్రాఫి - రమా ప్రభ 'మస్కాలెక్' దైలాగ్!

చలం-కారద లండన్ యాత్ర కారద యానాడు మళయాళ దీక్షాలో టాప్ హిరాయన్. అమె ఎన్నో అవార్డులు కూడా పొందింది. అంతభ్యాతి అమెకు వచ్చిన తర్వాతనే మనం- తెలుగువాళ్ళ- కారద తెలుగువారి అడవడం అని నగర్వంగా చెప్పుకున్నాం. అయితే అమెకు

నల్ల పాత్రలేదీ. సకమంగా వాడు కొన్నది మళయాళ దీక్షాకలే!

ఇప్పుడమె నడిచిన 'స్వయంవరం' అనే దిత్రం చాలా బాగుండటాన్ని చూశాం. ఈ దిత్రం లండన్ లో ప్రదర్శించబడుతున్న నందర్వ లో కారద లండన్ ప్రయాణాన్ని పురస్కరించుకొని మ-లా ప్యాక్షన్స్ వాణిగా ప్రకాశం అమె గౌరవార్థం మ్యూజిక్ లా. డ్వి చూడటానికి వెనె కాన్స్ రెన్స్ తో ఐంకూడా ఏర్పాటు చేశారు. అమెతో అమె రత్న, నటుడు, నిర్మాక చలం

చిత్రజగత్

కొలను బ్రహ్మానందరావు
కూడా వెళ్ళారు వది హిను రోజులు ఇగ్గ డ్వి గడిపి అడవకులు న్యదేశానికి తిరిగివస్తారు.

"పండంటి కాపురం" రజతోత్సవం!

'వడ-టికాపురం' అంధ దేశంలో మూడుశతాబ్దాల రజతోత్సవం, బె.గు కూరులో శతదినోత్సవం అరుపుకున్న నందర్వంగా మద్రాసు విజయా ఉద్యాన వనంలో జయప్రద ఏకర్వ వారు బహుమతి ప్రదానోత్సవాలు జరిపారు. విజయాధిపతి నగిరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. హిందీ 'వడ-టికాపురం'లో ఇమున ధరించిన పాత్రను వేస్తున్న వహిదార హమాన్ నటి నటులకు, పెక్కియిన న్నకు తదితరులకు పీల్చులందింది. దాశరథి, జమున, ఇగ్గయ్య ప్రసంగించారు.

వేదికపై దేవిక, జమున, బేబీబాలి, విజయనిర్మల, సంధ్యారాణి, సుజాత, శిష్ట ఆశీస్సులైనారు. ఇకర ముఖ్యనటులు

ప్రభాకరరెడ్డి, గుమ్మడి, రంగారావు, అల్లు రామలింగయ్య, సరోజాదేవి ఈ వేడుకలకు హాజరుకాలేదు.

ఈ రజతోత్సవ నందర్వంగా దీక్షాన్ని 25 వారాలు ఆడించిన మూడు థియేటర్ల వారికి, జయప్రద యూజ్ బోవారికి మూడు నెలల బోన్స్ ఇచ్చారు.

ఈ దీక్షానిర్మాణవ్యవహారాల్లో భాగం, రాగస్థైర్య ప్రభాకరరెడ్డికి, దీక్షాన్ని సమర్పించిన శిష్టకు అభిప్రాయభేదాలు రావటంవల్ల ప్రభాకరరెడ్డి పంక్షన్లు కాలేదన్నార. అయినోపాటు అయిన అనుచరులుకూడా కాలేదు.

వీడిమైనా - రానివారికూడా పీల్చును ప్రసాదించి శిష్ట, ప్రభాకరరెడ్డి రచయిత వద్దపట్టనూ, సంగీతదర్శకుడు కోడండ పాటిపేర్లకూడా లక్షిడి: ర్, అంతక రామన్ (అర్జునరెడ్డి ఈ యద్ధరూకూడా కాలేదు) ప్రకటించి ఉ-టే మం:దాగా ఉండేది. ఈ రజతోత్సవాలి మొరట్లో వచ్చు - న.టి.ఆర్. ప్రభాకరరెడ్డి లేక పోవటమూ-ఈ అభిప్రాయభేదాలు తెలుసుకున్నారే ఉంది-అయిన వెలిపోయారు!

ఒకవారి-మందతుపాకులు

కుపాకులు పేర చూచి డిమాండ్ మాం దిత్ర అనుకుంటారేమో! అదీకాదు. ప్రభా ఉద్యమానికి సంబంధించిన ఒక కథను, ఉత్సాహకను రేకెత్తించేట్టుగా రచించిత్ర పీరిఎన్ వారు అయినదే దిత్రంగా వై వి. రావు నిర్మిస్తున్నారు. కె.వి.ఎన్ కుటుంబరావు దర్శకత్వం విజయలలిత కథానాయికగా నడిపొంది రాజబాబు, -కొరవ 10 వ పేజీలో

డబ్బుకు లోకం దాసోహం

-చప్పగావుంది!

'డబ్బుకు లోకం దాసోహం' అన్న సూక్తి కొత్తదేమికాదు. మూడుచూచిన నమాం విర్రదిన నాటినుండి యానాటి వరకు లోకం డబ్బుకు దాసోహం అంటూనే వుంది. మూడు డబ్బుకుట్టా తిడుగుతూనే వుంది.

ఈ పాత అంశాన్ని అధారం చేసుకొని యస్. వి. ఎన్ పిలిమ్స్ వారు 'డబ్బుకు లోకం దాసోహం'-అన్న పేర దిత్రం నిర్మించారు. ఈ పాత అంశాన్ని కొత్తసారం శంకో, నూతనపోకలోనైనా చూపారా అంటే అదీలేదు దిత్రం ప్రారంభమే నవ్వునుంది ఎవ్వకు ఈ దిత్రం ముగింపు అవ్వకుండా, ఎవ్వకు చూచునుంది జయవివరణామా అనిపిస్తుంది

వల్లెటూరు వాతావరణం తీసుకున్నారు. ఆ పూరుకు సంబంధించిన ఒక యువకుడు వి. వి పాపై వచ్చేగంలేక రైల్వేస్టేషా నుంచి పూర్లోకి బాడు గతు గుర్రంబండి తోలుకుంటూ వుంటాడు ఆ పూర్లోని యువకులను కూడేసుకొని గ్రామంలోని అన్యాయాను అరికట్టుతూ ఆ పూరు అభివృద్ధి పరచాలంటాడు. అందుకు ఆ పూరు వందాయితి ప్రెసిడెంట్ అధ్యక్షగురుకుంటాడు. తనస్వార్థా రి, తన ధనార్జనకు ఆ యువకుడు అడ్డుకావున్నాడని అతన్ని ఒక వర్తరుకేసులో యిరికింది తెలుకు వంపుతాడు ప్రెసిడెంట్. తెల్లో వుండగా ఆ యువకునికి లాజర్ గో ప్రథమజయవతి వస్తుంది. ఆ యువకుడు ల జైది కారి అవుతాడు. అప్పిగో వ్యాపారం ప్రారంభించి లక్షలు గడిస్తాడు. ఆ యువకునికి డబ్బురావటంతో ప్రెసిడెంట్, అతనిల్లం దము, ఆ యువకునివద్దవున్న డబ్బుకు దాసోహం అంటారు.

'డబ్బుకు లోకం దాసోహం' అన్న సూక్తి యా దిత్రంలో సరియైనవంధాలో చూపడలేదు. ఈ రీత్యలో చూపడిన వందాయితి ప్రెసిడెంట్ డబ్బుకోసం వీడిమైనా చెయ్యగల నిడుక. ఆ విషయం తెలిసికూడా, "డబ్బుకులోకం దాసోహం" అన్న సూక్తిని అతని మిద ప్రయోగించటంతో చటుక్కుం తప్పిపోయింది పేరువంగా తయారైంది

గిద్దలూరు గోపాలరావు

మగడిక్కులేకుండా తతయింట్లోనే వున్న తన బెల్లెంకూతుర్ని తన తమ్ముని రిచ్చి నిర్బంధంగా వివాహంచేసి అతమ్మాయి పేరుతో వున్న అస్తి అవతరించాలని చూస్తాడు ప్రెసిడెంట్. కారి ఆ తమ్మాయి ఆ పూర్లోని యువకుని ప్రేమించి అతన్నే వివాహమాడ నిశ్చయించుకొని ప్రెసిడెంట్ తో అన్ని తెగ తెంపులు చేసుకొని ఆ పూర్లోనే వేరేయిట్లో మకాంపెట్టుంది. ఆ యువకుడు జైదికారైనకర్తాక అపూరు వచ్చి ఆ తమ్మాయిని కలసుకోకపోవటం లోపంగానేవుంది. ఆ తమ్మాయిని తనకిచ్చి వివాహంచెయ్యమని ఆ యువకుడు ప్రెసిడెంట్ కుకుటెప్పి వంపటం, డబ్బుకు అకవడి ప్రెసిడెంట్ అడుకు అంగీకరించటం అర్థరహితంగా వుంది. తనను మనసారా ప్రేమించిన తమ్మాయిని డచ్చిచ్చి కొనాలనటమేమిటి? ప్రెసిడెంట్ అంటే గిట్టరి తమ్మాయి అతనిమాటవిని పెళ్ళికి ఎలా అంగీకరిస్తుంది? డబ్బుకులోకం దాసోహం అని చూపించేదుకు వద్ద అవస్థలు -కొరవ 10 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరవళి

కాల్ నెల్లూరు వద్దాలయా మూవీస్ నారి మూడవ దీక్షానికి మొదటు అడర్ని నియమించి, 'ఓదిత్రంభం' చూడార మార్చుకొని పి. చంద్ర శేఖర రెడ్డి ని తీసుకొన్నారట. ఇమెనా?

★ ఇప్పుడు కృష్ణకు అడర్నితో అనవసరంలేదు. అడర్నికే కృష్ణ అవసరం! సి హెచ్. భాస్కరరెడ్డి ముదివర్తి మనదేశానికి తెలివిజ్ఞునపై సినిమాల మీద అధారపడిన వారెలా కిరిస్తారు?

★ ఇప్పుడి రేడియోలాగా తెలివిజ్ఞు కూడా యింటి.టా వందాలంటే కనీసం

ప్రశ్నలను ...
పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అధ్రసుకు పంపాలె
కొలను బ్రహ్మానందరావు,
7-నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
టి. నగర్, మద్రాసు-17.

20 వారాలైనా వచ్చుంది. అప్పటిసంగతి కదా!
టి. సుకుమార్ రెడ్డి నెల్లూరు 'కుంగారవం' రంగుల్లో నిర్మించక పోవడానికి కారణం- రంగుల దీక్షాలు గవప్రజల కండువాలు కావడంలేదని

ఎం.టి రామారావు అన్నారు. ఎందువల్ల అందుబాటుకావు?

★ వర్తదిత్ర ప్రదర్శనకు డి యే టర్ లోని ప్రాజెక్టు బాగుందాలి. అందుతో వాడే కార్నెస్టు బాగుందాలి. రైటింగ్ బాగుందాలి. అప్పుడే రంగుల సాబగు తెలుస్తుంది. గ్రామంలోని సినిమా హాల్ లో యి వ స్తీ వున్నాయంటారా? అయినా ఎం.టి.ఆర్. తనసుకాను సమర్థించుకోదానికి అమాటన్నాడు. మరి 'శ్రీకృష్ణవర్మ' రంగుల్లో ఎందుకు తికారక? అదిత్రం గ్రామాల్లో ప్రదర్శించబడదనుకున్నారా? వి. మురళిమోహన్ నెల్లూరు 'డి:కె: శివశాస్త్రి' ముందు చలం తియా అనుకొన్నారట. అప్పటికే వారు కళను నిర్ణయించి వు-బాకన్నమాట. మరి దిత్రంలో కళ మల్లెమాల అని వేళారెండు వల్ల?

★ చలం రాసు కొన్న కళకాదది. మల్లెమాల మార్చారు సి హెచ్. శైలజ నెల్లూరు 'అడలిక్కన' ఎవరైనా పూరికేస్తామంటే నాగేశ్వరరావు వచ్చి నడిస్తాడా?

★ అదిత్రం ప్రారంభోత్సవంతోనే అగింది. ఆ కళను తీస్తామని ఎవరూ ముందుకురారు. అనలాపాత్రకు నాగేశ్వర రావును ఒప్పించేమకు చాలా కష్టపడాల్సి వచ్చింది.

-కొరవ 10వ పేజీలో

గొండ్ల అమ్మకం డబ్బునల్లో..

అవును మరి! గొండ్లను సంక్రమణ్ణేగానీ కొలతల్లో రాదుగదా కొనడం. అయితే మన నిత్యావసరాలు గొండ్లతో మాత్రమే తీరవుకదా. మీరు ఏవేవీ వాడు తీటర్లలో కొంటారు. మీరు ఇష్టమయిన చూసినను, బావగాయలు, పప్పు, చానూలు, ఇతర ఉపవసరాలన్నీ కిలో గ్రాముల్లోనే, మీరు అరించించిన గుడ్లను మీదర్లలోనే కొంటారు...

మెట్రిక్ తూనికలు, కొలతల్లో కొనడం, అమ్మలం, తేరిక, రెక్కల తిక్మకంకో కలగోక్కో నక్కర లేదు. చరలు పెడుగుతున్నా, మీరు కొనేవి మీ చూపాయ విలువవు రచ్చిస్తాయి. మెట్రిక్ చూరాల, కొలతలు మీలో విశ్వాసం పెంచురాయి.

మెట్రిక్ యూనిట్లలోనే కొనండి, అమ్మండి

davp 72/515

చిత్రజగత్
(95 పేజీలకావ్యం)

దాసు. జనవరి 22 తేది నుండి ప్రారంభ
మవుతుంది. నలుగురు మాత్రమే తరగతు
బున్నాయి.

రాష్ట్రోద్యమం

(5వ పేజీ కొరవ)

“ఏకైకం పీఠానో, తేక కాలానా పీఠానో” వని చెప్పా రెట్టుకొంటున్న మా ఓ ఓ లం, ఇకలను అశ్రయించి, దేవి ది సహాయం పొందడం తలకొట్టి నట్లుగా వుంది. గృహ దారం!.. ఈ దివిగా మానసింగా ఎంతమంది బాధ పడుతున్నారోగనా!

ప్రధానికి తెలిగ్రాం

నెల్లూరు మర్చంట్స్ అండ్ వర్క్స్ అసోసియేషన్ వారు సభాపతి ఒక తెలిగ్రాం జిల్లా నట్టు గెరవార్లకు కార్యదర్శులు మహమ్మద్ జిల్లాకల్లా, ఎస్. అబ్దుల్ సలాం గారలు తెలియజేస్తున్నారు.

“రాష్ట్రవతి పాలనను విడిచివేసి, అసెంబ్లీ సస్పెండ్ చేయండి అంధ్రను ప్రత్యేక రాష్ట్రం చేయండి. లేకుంటే ప్రాంత ప్రాయం మీకు వ్యతిరేకమవుతుంది.”

గంగవరం డిక్ష

కోమాకాలానా గంగవరంలో 6తేది రిలే నిరాహారదీక్ష ప్రారంభించబడింది. “యువతల కోర్కె” సర్వం ఒక గూటూరు మాధవరావు, గ్రామ మునసిలు కావేరి గోపాలకృష్ణారెడ్డి గారలకుడా ఈ డిక్షలో పాల్గొన్నారు.

నూతనూరుపేట సభ

1 తేది నూతనూరుపేటలో పెద్ద సభ జరిగింది. శ్రీ జిల్లాపాడి వేణుగోపాలరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. “జిల్లాకామెంటులు ఎవ్వరూ ఎటువంటి వన్ను చెల్లించవద్దు మనం వన్నులకుట్టవలసింది వ్యక్తిగత రాష్ట్రం అవకరిందన పిమ్మటనే” అని శ్రీ తేజవీరి విశ్వనాథం, విద్యార్థి నాయకుడు శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరయ్యలు శ్రీ శ్రీ. సి. రంగా రెడ్డి, శ్రీ బాబు మునుస్వామి వగైరాలు కూడా వున్న సందర్భం. శ్రీ సి.హెచ్. గోపాలరెడ్డి స్వాగతం చెప్పగా శ్రీ పాంపల్లి వెంకటరమణ నివేదిక సమర్పించారు.

బుచ్చిరెడ్డి: ఎన్.టి.టి.లకు

14 వేలు

బుచ్చిరెడ్డి కూడా రిలే నిరాహారదీక్షలు ప్రారంభించి యానెల 2 తేది నుండి కష్ట పుట్టగా కొనసాగుతున్నాయి. ప్రత్యేక కార్య నిర్వహణదాకా యా శివరాత్రి సర్వ హిందాలని బుచ్చి ప్రజా పరివర్తనారి సంకల్పం.

కోమా సాయశ్రం శివరందగర్ల ఉప న్యాయుల దండేస్తున్నారు శ్రీ కోరావలిన దివ్యయ్య ప్రత్యేక అస్తాన విద్యాంసులు వేగోర ఒకరోజు ఉపన్యసించారు. దమ యంత్రము వద్దవెళ్ళింది పాపరెడ్డి అయిన వంతు పూర్తిచేసారు. శ్రీ పుష్పా వేణు గోపాలరెడ్డి, ఇప్పగంట పోవరెడ్డి, సమితిరాజు, సర్వం, శ్రీ వెంకట దత్త రథరామిరెడ్డి ఎగైరాల ప్రోత్సాహంతో నడుస్తున్న యా శివరంలో గొప్పమైతలు, ఎలావీవీలు, తీవర్లు, విద్యార్థులు, యువకులు, మహిళలు ఉన్నట్లుగా పాల్గొంటున్నారు.

పాంసమితి అనుపేటలో ఒక కార్య చర్యల సమితి ఏర్పడింది. అధ్యక్షుడు శ్రీ దొడ్ల అన్నారెడ్డి. కోశాధికారి శ్రీ మేన కూరు శ్రీనివాసురెడ్డి. సమితిలోవున్న వ్యక్తులను సహాయార్థం పేర్కొని వద్దలని 14 వేల రూపాయలు యుజుల యా సమితి సమీకరించి పంచారు. ఉద్యోగులకుడా కరకమహాసంలేక (ప్యానెలవా, అపీ సరైనాసరే) కలా వందరూపాయలు తిను జనెందుకు తీర్మానం చేశారు. 140 మంది యా విరంగా లాభవద్దారు. పై యుజులను శ్రీ మేనకూరు శ్రీనివాసులరెడ్డి, శ్రీ దొడ్ల అన్నారెడ్డి, శ్రీ దొడ్ల కరక కుమారరెడ్డి యిచ్చారు.

ఉదయగిరి ఆవిష్కరణ

3 తేది బృహత్పంథ మైన విర్రాట్టు

చేకా - తెన్నేటి వర్గరా నాయక లోస్తా రని. - రెట్టులు, నెల్లూరు కాల్యులకల్ల ఎవ్వరూ కాలెడు - బుర్ల బాదర్, నూలంగి నారాయణ, ఎం. వెంకటేశ్వరరెడ్డి, ఎం. మాంకోడారెడ్డి, వి.వి. సుబ్బారెడ్డి స్థులకృష్ణం ప్రత్యేక సర్వవంతుల నాయు కళ్యాణ జై అంధ్ర సినాదాలు చేసుకుంటూ పోయి కాలానా పీఠా, పాంసమితివా మిన వకాకాదివ్యక్తులు జరిపారు ఉద్యమ కారులను పోలీస్ యంత్రంలోకి తీసుకొని, కర్మాక జామీన్ మీద విడుదల చేసింది సాయంత్రం కంపనముద్రం పెట్టి తెలు శ్రీ వెంకటేశ్వరరెడ్డి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది.

2 తేది ఉదయగిరి, దుర్గలా, వి.జి మూరు, నరసాద, రామపురం, సీతా రామపురం, సందరం గ్రామాలలో జిల్లా జరిగింది.

జయంపుతో

గూడ్లు అటకాయంపు

2 తేది వెంకటగిరి కాలానా జయం పుట్టి జిల్లా ప్రభుత్వం జరిగింది రైల్వే స్టేషను, నల్లపొట్టాపీఠ, హైస్కూలు మీద జై అంధ్ర జిల్లా ప్రభుత్వం ద్వారా సెలక్షన్ కోసం జిల్లా ముఖ్యమంత్రి అ రోజు రైల్వే స్టేషను, వికాగి వద్ద గూడ్లురైలును సాయంత్రం వరకు అపి చేయబడింది పిల్ల దీక్షిమాతం లోకాది కాలు సరఫరా చేయబడి నాయి సాయంత్రం ముఖ్యమంత్రి గడ్డతోమ్మ దహనంతో కార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది.

ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోరకూ జయంపు పునసరచాద్ శ్రీ వెంకట రమణారెడ్డి తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చాడు

4తేది జయవరకు సమ్మెలో పాల్గొనని డి.వ. హైస్కూలు పుపాధ్యాయులందరినీ జయంపు యువకులు మరాన్ చేశారు అ రోజునుండి కామ సమ్మెలో వున్నట్లు అ పుపాధ్యాయులు ప్రకటించారు.

చేజర్ల శివరం

3 తేది ప్రారంభించడం నిరాహారదీక్ష శివరాత్రి కాసననట్లు శ్రీ సువ్వల వెంకటరత్నం నాయుడు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. మొదటిజట్టుగా విద్యార్థి నాయకులు పి.ఆర్. నారాయణరెడ్డి, పి. రోశి రెడ్డి, పేక కావేష, వి. సుధాకరరెడ్డి గారలు డిక్షలో పాల్గొన్నారు.

అక్కడే జయంగళ జరిగింది. శ్రీ కూమాది షీరసాగరరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు పి.వి. పాలనను నిరంకుశ పాలనగా పెట్టాటూ శ్రీ వెంకటరత్నం నాయుడు దీక్షోత్సాహం చేశాడు శ్రీ మెటా సుబ్బయ్య శెట్టి ఎం. ఎ. పోటి ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పన సందిగా ఆ ద్ర కానననట్లులకు సలహాయుచ్చారు డి పెంచలయ్య, వెంకటరెడ్డి, సిహెచ్ కృష్ణారెడ్డి ప్రభుత్వలకుడా వుపన్యసించారు.

విరమింపబడిన ఆమరణ

నిరాహారదీక్ష

అక్కూరులో శ్రీ చల్లా కృష్ణారెడ్డి అంధ్రరాష్ట్రం కోసం 10 తేది ఆమరణ నిరాహారదీక్షలు ప్రకటించారు విరమింప చేయబడు పుర పెద్దలు ప్రయత్నించి విఫలమైనారు. కృష్ణారెడ్డి అందుకు, పట్టు దలగల మనవి, చస్తే చస్తాను, రాష్ట్రం విభజింపబడేదాకా డిక్ష విరమించను అని తీర్మానించుకున్నారు విరమణ ఆర్.డి.టి గారొచ్చి విరమణకు ప్రయత్నించారు దాక్కురు సుందరరామరెడ్డిగారి చేతి సమ్మె రసం త్రాగి కృష్ణారెడ్డి 14 తేది చల్లా విరమించాడు!

కలిచేడు బుద్

2 తేది మైలా గనులలో సహా అన్ని మూతబడ్డాయి. ప్రత్యేకమైన వ్యక్తుల

జరిగింది. వి. పులయ్య, కె.వి. రమణయ్య గారలు ప్రాయోగికం చేశారు

సాయంత్రం వరక జరిగింది శ్రీ వాణి రమణారెడ్డి అధ్యక్షించారు. నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, సిద్ధారెడ్డి వెంకటామ రెడ్డి, వెంకట పాపరెడ్డి, ఎ.ఎ. మహా దేవయ్య, వి. గోపాలరావు, దాక్కుర గంగాధరరెడ్డి (కలిచేడు) గారలు వుపన్య సించారు.

వరకవిపూడి విశేషం

1 తేది నిరాహారదీక్ష ప్రారంభిస్తాము; అ రోజు ఎవ్వరూ పనులకు పోకూడదు; అనంతూ పూరేగింపులో పాల్గొనాలి; ఎగరాయిందిపోతే 150 రూపాయలు జాల్సానా అని పూర్వో దండోరా వేయించాడట; పండ్ల పేయించాడట; కాను మాత్రం 81 తేదిన్నే ముఖం తప్పింది పోయాడట. ఎవరు? అ పూరి సర్వవంతు గారట!

కార్యక్రమం అగడాటిలేదు కా జిల్లా మునసి కలమానుగడ్డకి పూండడం వేసి పోలోలకొంటుంది, బ్రాహ్మమీద పూరే గించారట

ఇంతే స గతుంటున్నాడు శ్రీ వేళ్ళ పాశం సుబ్బారెడ్డి

నిడిగుంటపాళం సభ

డిసెంబరు 29 తేది సమితిరాజు శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. కాను మితవాదినని చెప్తూ, సరిపడనప్పుడు అంధ్ర-తెలంగాణీయులు అన్నదమ్ములవలె విడిపోవడం మేలన్నాడు

పల్లెల వార్తపత్రి

ముఖ్యంగా మండలీనపత్రికానికి గృహ ముజారు చేయించుటలో ఇండుకూరుపేట సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ అనం తర్కవత్సారెడ్డి యిచ్చిన సహాయసహకారాలు, చూసిన ప్రేమాదరణ మరదిపోలేనని, అందుకు వాటికి కృతజ్ఞత తెల్పుతున్నాడు శ్రీ కృష్ణారెడ్డి తనను పోటిలేకుండా అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకున్న గ్రామస్తులకు, మంది ితగాలికి అడిగిందేకదా 40 వేల రూపాయలు విరాళమిచ్చిన గ్రామవ్యతి లకు ధన్యవాదములు చెప్తున్నాడు.

రాజీనామాకు శ్రీ కృష్ణారెడ్డి గనువర దిన కారణం - “ప్రస్తుతం దేశము, రాష్ట్రములలోని వ్యత్యాసభేదాలను వెనుక జదిపే కులములపేరితో, కలముల ప్రాతి పదిక ప్రాతినిధ్యాలను మాత్రం దృష్టి యందుకుకొని, మిగిలిన కులాలలో దరిమలే తేజస్సువామిస్తూ, విభజించి పాలించే విధిని రాజీనీతి నూటికి నూరు పాళ్లు అమలుజరుపుతూ, గ్రామాలలోని మావంటి పేద మధ్యతరగతి రైతాంగ మును గురించి వట్టిచుక్కోక, పరిపాలన సాంస్తున్న ఈ వ్యభిక్త్యాశీ కృష్ణారెడ్డి వ్యభిక్త్యాలైతే, ఇదే వ్యభిక్త్యాస్యానికి అర్థ మైతే జిల్లా వ్యభిక్త్యాస్యం లో నాకు నమ్మకం లేదు కాబట్టి; జిల్లా వ్యభిక్త్యాస్యం వద్దకుల్లో ఈ పంచాయితీకి ఎన్నికైనవాడి కాబట్టి... నా కదలిక రాజీనామా అస్తున్నాను.” అన్నాడు శ్రీ కృష్ణారెడ్డి.

కృష్ణారెడ్డితో జటువంటి వివాదాలు ఉండే ఏమే పార్లమెంటు మధ్యతర ఎన్నికలలో జిల్లా రమ్మ నివాసాలకు మోసపోవడం హెచ్చరిస్తూ గేయలు కూడా వ్రాసినవాడు కృష్ణారెడ్డి. వ్యక్తిత్వం, మంచెకు వివక్షతాభావం, సంయక్ దృష్టి ఇందేరాదేశాని, కృష్ణారెడ్డి రాజీనా మాదాడు. జటువంటి కృష్ణారెడ్డి అ కారణంగా అప్పుడు రాజీనామా యిచ్చాడంటే

దశయ్య శ్రీయుతులు జి.సి. కొండయ్య, భవేంతుల సర్వసహా, పి. సుందరాచారి, కె. వెంకటేశ్వరరెడ్డి, సి. వస్తాకారెడ్డి, ఆర్. నరసింహాస్వామి, కె. కృష్ణయ్య గారలు వుపన్యసించారు.

చింతాపు డిక్ష

1 తేది నుండి నిరాహారదీక్ష సాగు తున్నది. 8 తేది పూరేగింపు జరిపి గడ్డి బొమ్మ తగలబెట్టారు నెల్లూరు నృక మీసల అత్యంతికి మోస్తూ జరిపారు. ఇవంతా శ్రీ ఎం. రధాకృష్ణారెడ్డి అధ్య రాగ జరిగింది.

ఇందుకూరుపేట బుద్

2 తేది జిల్లా జరిగింది గ్రామ కార్యగణి ప్రెసిడెంటు శ్రీ బాటివర్తి బల రామరెడ్డి అధ్యక్షంలో యువకులు ప్రభుత్వ కార్యాలయాలన్నిటిమీద, సమితి అపీను మీద కూడా జై అంధ్ర వకాకాన్నాదివ్వ రించారు. పోలీస్ స్టేషనమీద వ్యక్తిగత బొమ్మల ముక్కల మీదయ్య, మామిడాం రాధాకృష్ణయ్య, కలమంబి బాలసుబ హ్మయ్య, కొమ్మి లక్ష్మయ్య గారలను అరెస్టుచేసి, సాయంత్రం వదలిపెట్టారు

ముదివర్తిపాళం

2 తేది నుండి రిలేనిరాహారదీక్షలు జరుగుతున్నాయి. మొదటిరోజు కొండూరు వెంకటరెడ్డి, హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు పి.వి. సుబ్బారెడ్డి; ఉపాధ్యాయులు కె.వి. శిరయ్య, డి.రామకోటయ్య, ఎస్. బాలయ్య, ఎస్. నారాయణ, సి.హెచ్. రమణారెడ్డి, కె. శ్రీహా, నాలుగేళ్ళ బాడు పార్లమెంట్ శ్రీ వాసురెడ్డి డిక్ష బానారు యువకులు బ్రాహ్మణ్ లైంగ్ర నివాసాలన్నింటికూ ప్రక్క గ్రామాలలో కూడా పూరేగారు.

తడ బుద్

2 తేది జిల్లా జయప్రదంగా జరిగింది

పి. సి. సమాధి చెక్కుచెదరలేదు!

2 తేది అందోళనకారులు నెల్లూరు లోని పి.సి. సుబ్బారెడ్డి సమాధి ధ్వంసం చేసికొట్టి ‘అంధ్రకోకి’ దినపత్రికలో 6 తేది ప్రకటించ బడింది. ఇది అసత్యం సమాధి కోటికి ఎవ్వరూపోలేదు; అది చెక్కు చెదరకుండావుంది ఇటువంటి అంధ్రపువార్ల గందరగోళం స్పష్టించడానికి ప్రకటిస్తున్నారేమో నని పిస్తుంది. ఇది అసత్యమని తెలిసి అ పత్రిక కార్యక సరకల పక్కదండడడం కోరనిమం. జమీన్దార్లు అయినా య దార్లం పక్కదీమందరి అనిరాము - అని వ్యాప్తున్నాడు నెల్లూరు కోదండ రామపురంవాసి శ్రీ ఆర్. జనా ర్థనరెడ్డి.

ఈవార్ల నిరాధారమని మేము గతవార మేధ్వవరకుకొన్నాము. కానీ స్వలాభావంవల్ల యివ్వలేక పోయాము.

అంధ్ర వకాకం ఎగురవేయబడని అపీను లేదు. పోలీస్ స్టేషనమీద కూడా ఎగుర వేకారట పెంజాల కివరామయ్య, పెద పాళ్యం రామకృష్ణారెడ్డి, దేశపురెడ్డి కోదండరామరెడ్డి, తది కోదండరామయ్య, వి. వేలాయధం, మునుస్వామి, కె. సుబ హ్మయ్య, జి. భర్తయ్య, ఆర్. చెల్లవరెడ్డి, వి. దయాకరరెడ్డిగారల అరెస్టు, విడుదల అ రోజే జరిగింది.

(జి.కా. బాలాపున్నాం!)

(5వ పేజీ కొరవ)

చందోడు చక్కెర

చక్కెర వంశం అన్యాయంగావుండలి ఒక బాధ్యతగలవ్యక్తే వాస్తున్నాడు. విదే వాడు లేక; విచారిం చేవాడు లేడు అందరూ సమ్మె, అంతా జి.డి! ఎవరికి చెప్పకుండా?

జిల్లా గ్రంథాలయ

ఉద్యోగుల సంఘం

1 తేది శ్రీ కె. మల్లికార్జునరావు అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో జిల్లాగ్రంథాలయ ఉద్యోగుల సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా వి శివరామరెడ్డి (కావలి), ఉపాధ్యక్షుడుగా పి.కోటిశ్వరయ్య (అల్లూరు), కార్య దర్శిగా పి. సుబాశ్ చంద్రగిరీ (నెల్లూరు), సహాయకార్యదర్శిగా జి.మాంకోడయ్య (నెల్లూరు) కోశాధికారిగా కె. వెంకటలవతి (నెల్లూరు); కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎస్. నరసింహం (ఉపయగిరి), ఎస్. శ్రీనివాసులు (రెల్లూరు), ఎస్. అబ్దుల్ వహిద్ (కలిగిరి), డి. శ్రేణమ్మ (నెల్లూరు) ఎన్నుకోబడినారు.

గ్రంథాలయసభ ఉద్యోగుల కోరిక లేదని తెలిపి సా సై డికి అధ్యక్షుడుగ ఆర్. వి. సుబ్బయ్య, కార్యదర్శిగ కె. రామయ్య ఎన్నుకోబడినారు

ఇనమడుగు కలరా

కోమాకాలానా ఇనమడుగులో కలరా వల్ల ముగ్గురు మరణించారట. దాక్కురు జి. రాధాకృష్ణయ్య ప్రభుత్వంకో కూడిన య గెమ్మన్ అసోసియేషన్ కలరా రోగులకు ఎనలేని సేవచేసేదట అది నందనలు.

జమీన్దార్లు

సంవత్సరం చందా రు. 15-00
6 మాసములకు రు. 9-00

ముల్కీ నిబంధనల చట్టం

పరిణామాల పరిశీలన

ముల్కీ నిబంధనలచట్టం: పరిణామాల పరిశీలన

ముల్కీ నిబంధనలపై సుప్రీంకోర్టు తీర్పువలన అందరికీ ప్రజాసౌఖ్యం అందింది. రాష్ట్రస్థాయిలో యీ సమస్యకు అంగీకారయోగ్యమైన పరిష్కారం సాధించడానికి అనేక వారాలపాటు ఎన్నో ప్రయత్నాలు జరిగినప్పటికీ వట్టు సత్యం వులేని తీవ్రవాద భోరణుల కారణంగా యీ విషయంలో మధ్యవర్తిగా తీర్పు యివ్వటం దని ప్రధానమంత్రి కోరడం జరిగింది. ప్రధానమంత్రి 1972 నవంబరు 27 వ తేదీన పంపనూతనభాగ్యవ్యవస్థను ప్రకటించారు. అతరువాత లోకసభ ముల్కీ నిబంధనలపై ఒక కానన్ యొక్క అమోదింపింది. ఆ కౌన్సిల్లో 1972 నవంబరు 27 ముల్కీ నిబంధనల చట్టం అమలులోకి రానున్నది. ఈ సందర్భంగా ముల్కీ నిబంధనలు, వాటి పరిణామాలు సుగూర్చి పరిశీలిద్దాం.

సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్

మనం కొన్ని ప్రాథమిక సిద్ధాంతాల ప్రాతిపదికమీద యీ పరిశీలన చేయవలసి వుంటుంది. మొట్టమొదట గమనించవలసిన విషయమేమంటే సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ వందలనే దృష్టితో ఈ వందనూతన వ్యవస్థ, ముల్కీ నిబంధనలచట్టం రూపొందించబడినాయి. రాష్ట్రభరితరంగా అంగీకరించే ప్రశ్నేలేదని ప్రభావమంత్రి స్పష్టంచేశారు. ముల్కీ నిబంధనలచట్టం పరిణామాల పరిశీలనలో ఇది అతి ప్రధానమైన విషయమనే వాస్తవాన్ని మనం గుర్తించవలసి వుంటుంది.

ఇక చట్టం నిబంధనలను పరిశీలిద్దాం. ఇందులో కొన్ని అంశాలు చాల ముఖ్యమైనవిగా గోచరిస్తాయి. ముల్కీ నిబంధనలు చెల్లుతాయని తీర్పుయిస్తూ, సుప్రీంకోర్టుచేత యీ నిబంధనలను గురించి వాత్సల్యం చదవడానికి, వాటి అమలులో అవి ఎంతవరకు వర్తిస్తాయో వివరించడానికి గానీ తమకు సంబంధించేదని స్పష్టంచేశారు. ముల్కీ నిబంధనల వ్యాప్త్యానం ఇప్పటికీ అధికంగా తీవ్రపరిచి, అది వివిధంగా వర్తింపజేయవలసి వున్నది. ఈ చట్టం అమలువున్నది.

ముల్కీ నిబంధనలు

1918 లో జారీచేయబడిన ముల్కీ నిబంధనలలో అన్యత్వం, వంశం, నివాసార్హత లకు సంబంధించి హైదరాబాదు సంస్థాన ప్రభుత్వోద్యోగాలలో ప్రాధాన్యత యివ్వబడింది. నిర్దిష్టంగా మినహాయించబడిన సందర్భాలలోకాదు ఇవి పెద్ద దిన్నె అన్ని ఉద్యోగాలకు వర్తింపజేసేవి. అప్పుడు ముల్కీ నిబంధనల అమలుకు వివిధమైన కాలపరిమితి విధించబడినది. మొదట్లో ముల్కీ నిబంధనలను గురించిన వాస్తవ పరిస్థితి యిది. అయితే 1950 జనవరి 26 వ తేదీన రాజ్యాంగం అమల్లోకి రావడంతో ముల్కీ నిబంధనలపరిమితి చాలవరకు తగ్గింది. అయితే రాజ్యాంగపు 315 (బి) అనుచ్ఛేదం అనుసరించి పార్లమెంటు యీ నిబంధనలను మార్పు చేయడం, సవరణచేయడం, లేక రద్దుచేయడం జరిగేవరకు నివాసార్హత నిబంధననూతన అమలులోవుండే ఏర్పాటు జరిగింది. అతర్వాత పార్లమెంటు 1957 వ సంవత్సరం ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల (నివాసార్హత) చట్టం అమోదింపింది. ఈ చట్టం ప్రకారం, ముఖ్యమంత్రి, త్రైపుర, హిమాచల ప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని తెలంగాణా ప్రాంతాలలోకాదు మిగతా భారతదేశమంతటా ముల్కీ నిబంధనలను పోలినట్లుంటే అన్ని కాల వ్యవధిలకు రద్దుచేయబడినాయి. ఇక్కడ ముఖ్యంగా గమనించవలసిన విషయమేమంటే, 1956 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అవతరణ సందర్భంగా జరిగిన పెద్ద వసుధుల ఉత్సవం ఫలితంగానే తెలంగాణా ప్రాంతంలోని ఈ నిబంధనలు అమలులో వుండటం జరిగింది. పాత ముల్కీ నిబంధనలపై, అంగీకరించిన ప్రత్యామ్నాయపు ఏర్పాటుగా ఉద్దేశించబడిన యీ నిబంధనలు, ఉత్పాదకవ్యవసాయం, సాగునీరు సరఫరాకు అడ్డంకులవరకు నివాసార్హత నిబంధన వర్తింపును పరిమితం చేశాయి. అయితే, ఉభయము అంగీకరించిన అంశాలతో కూడిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల చట్టాన్ని న్యాయస్థానం కొట్టివేసి, తత్ఫలితంగా ముల్కీ నిబంధనలు అమల్లో వున్నట్లు ప్రకటించినందువల్ల పార్లమెంటు ముల్కీ నిబంధనల అమలులో తొక్కించేసుకొని ఉభయము అంగీకరించిన అంశాలను ప్రాతిపదికగా తీసుకొని కొత్తకానన్ చేయవలసివచ్చింది. వదిలేసిన సంవత్సరాలక్రిందకు ఉభయము అంగీకరించినవిధంగా మొదటినుండి కానన్ ను నిర్దేశంగా కొనసాగుతున్నవని ఏర్పాటును అమోదింపడం మినహా పార్లమెంటుకు మార్గాంతరం లేక పోయింది. 1-11-1956 నుండి యీ కానన్ అమల్లోకి వచ్చే తేదీవరకు అన్ని నాగావెలిగెడ్ ఉద్యోగాలకు, తహశీల్దార్లకు, జూనియర్ ఇంజనీర్లకు, సివిల్ అండ్ ఇంజనీరులకు నివాసార్హత వర్తింపజేయడం ముల్కీ నిబంధనల పరిమితం చేయబడినాయి. ఈ విషయాన్ని గురించే ప్రధానమంత్రి లోకసభలో చేసిన ప్రసంగంలో “అంగీకరించినదానికన్నా కొంత అద

నగానే” యివ్వడం జరిగిందని పేర్కొన్నారు. సాంకేతిక ఉద్యోగాలకు సంబంధించి నేరుగా జరిగే నియామకాల విషయంలోనే యీ “కొంత అదనంగా” సౌకర్యాల కల్పించడం జరిగిందని ప్రధానమంత్రి తమ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. 1-11-1956 నుండి నివాసార్హత వర్తింపజేయడానికి ఉద్యోగాలలో నిబంధనలను ఉల్లంఘించి జరిగిన నియామకాలను నివాసార్హత వర్తింపజేయడానికి తాదాత్మికంగా ఉద్యోగాలలో యీ నివాసార్హత నిబంధనలను వర్తింపజేయటం వాటిని వు పేర్కొనే జరిగిన నియామకాలను యీ చట్టం చెల్లబెట్టేస్తున్నది. దీనికంతటికీ ప్రభుత్వసానమేమంటే 1-11-1956 లగాయతు ప్రస్తుతపుచట్టం అమల్లోకివచ్చేతేదీవరకు జరిగిన ఏనియామకంకూడా రద్దుకావడానికివీలులేదు. తత్ఫలితంగా, అవిధంగా నియమించబడిన ఏ వ్యక్తికూడా తన ఉద్యోగం కోల్పోడు. అంతేగాక ముల్కీ కాని కారణంగా తెలంగాణా ప్రాంతంనుంచి అతను బదిలీ కావడానికికూడా వీలులేదు.

ముల్కీ నిబంధనల కాలపరిమితి

రెండవ ముఖ్యంశం యీ చట్టం కాలపరిమితి సంబంధించి వుంటుంది. 1957 వ సంవత్సరపు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల (నివాసార్హత) చట్టంలో రేఖించిన ప్రాంతాల్లోని ఉద్యోగాల నియామకాల విషయంలో మిగిలిన ప్రాంతాలలో ఉద్యోగాలకు ముల్కీ నిబంధనలపరిమితి వ్యత్యాసాలు ఉన్నట్లు రద్దుచేయబడినాయి. 1-11-1956 కు ముందు అతర్వాత హైదరాబాదు సంస్థానంలోవుండి ముల్కీ నిబంధనల ప్రయోజనాలను పొంది, తర్వాత మహారాష్ట్ర, మైసూరు రాష్ట్రాలలో జరిగిన మైసూరు మరాఠ్వాడా, కర్ణాటక, కల్యాణ్, కల్యాణ్ యీ ముల్కీ నిబంధనలు వాటంతటా రద్దుచేయబడినాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ సందర్భంలో ఆంధ్ర-తెలంగాణా ప్రాంత నాయకులు జిల్లీ పెద్దమనుషుల ఉత్సవం చేసుకోకుండావుండివుంటే, తెలంగాణా ప్రాంతంలోకూడా యీ ముల్కీ నిబంధనల రద్దుకావడమే. అయితే ఆ సందర్భంలో సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడివుండేవాడు. విశాఖా ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ, పెద్దమనుషుల ఉత్సవం, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల చట్టంలో పేర్కొన్న సవరించిన రూపంలో ముల్కీ నిబంధనల అమలు-ఇవన్నీ ఒకే రాజీయ కర్మానుజ్ఞించిన విషయాలనే వాస్తవం. కనుక యీ విధంగా సమైక్య రాష్ట్రమనుగడకు ముల్కీ నిబంధనల చట్టం అమలు జరిగే కాలపరిమితి చాల క్లుప్తమైనది. మొత్తంమీద పరిస్థితి బట్టి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలచట్టం గడువు రెండుసార్లు అంటే 1974 వరకు పొడిగించడం అవసరమైంది. ఈ పొడిగింపును గృహమంత్రి పార్లమెంటు సవరించిన కానన్ అమోదింపించి కూడా అదే సుప్రీంకోర్టు 1969 లో ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలచట్టాన్ని కొట్టివేసింది. తత్ఫలితంగా గడువు పెంచుతూ రెండవసారి చేయబడిన ఈ చట్టం తెలంగాణాకు సంకల్పించవలసిన ప్రయోజనాలను చేకూరులేదు. ప్రభుత్వ చట్టం నివాసార్హతకు సంబంధించి రాజధాని నగరానికి 1977, మిగతా తెలంగాణా ప్రాంతానికి 1980 ని అధికమైన గడువుగా కల్పించింది. ఈ గడువులు ముగిసినతర్వాత ఈ నిబంధనలు రద్దుకావాలి. ప్రధానమంత్రి ఈ నిబంధనలను గూర్చి ప్రశ్నించినప్పుడు ముల్కీ గడువు పొడిగించాలని పార్లమెంటును అడిగేసినట్లు ప్రభుత్వానికి కేసేదని స్పష్టంగా ప్రకటించారు.

రాజధాని నగర ప్రతిపత్తి

ఇక మూడో విషయం రాజధాని నగర ప్రతిపత్తి సంబంధించినది. పైన పేర్కొన్నట్లుగా, హైదరాబాదు నగరంలో ముల్కీ నిబంధనలు కొంతకాలం ముందుగానే రద్దుకావడానికి చట్టంలో అవకాశం కల్పించబడింది. అంతేకాకుండా యీ వ్యవస్థరకాలలో నగరానికి ఉన్న పోలీసులకు ఏర్పాటుచేయడానికికూడా యిందులో చిలుక వుండవలసింది ఉన్నది కారణం చూడు, ఉన్నది సంస్థలో ఉద్యోగాల విషయంలో ప్రాంతీయవారిగా 2:1 నిష్పత్తి ఏర్పాటుచేయబడింది.

కనుక ముల్కీ నిబంధనలచట్టం స్వల్పకాలిక ప్రయోజనాలను దీర్చి-లి లక్ష్యాలను ప్రతిబింబించేస్తున్నది. పరిస్థితులకు అనుకూలంగా సవరించబడిన రీతిలో యిది పెద్దమనుషుల ఉత్సవాన్ని గౌరవిస్తున్నది. అంతేకాకుండా విద్యుత్తో కూడిన, సమంజసమైనదని ఏదే కాలవ్యవధివరకు ఏర్పాటు అమలులో వుండడాన్ని యిది మన్నిస్తున్నది. అతర్వాత తెలంగాణా ప్రాంతం మిగతా దేశంలోపాటు సమానంగా వుండేగమించడానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సమైక్యతను పరిరక్షించడానికి, రాష్ట్రవ్యవస్థ సామరస్యంతో సమానమవుతున్నట్లు పరిస్థితిలో జరిగినమొదటి వందదానికి యీ చట్టం దోహదం చేస్తున్నది.

ప్రచురణ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచార, పౌరసంబంధ యంత్రాకాలు, హైదరాబాదు.